

Belföldi hírek

bb 1. felsőoktatás és közművelődés

i me/gg gi hi -cz

1975. október 24.

az ifjúság önművelésére, közösségi aktivitásra építve szervezik meg a művelődési tevékenységet az egyetemeken és főiskolákon. mint az oktatási minisztérium és a Kisz kb erre vonatkozó közös irányelv-tervezetéből kitűnik, ezentul a szakképzéssel összhangban, intenzívebben fejlesztik a hallgatók műveltségét, ugyanakkor felkészítik őket az értelmiségi hivatásból adódó közművelődési feladatok teljesítésére.

az irányelv-tervezet - amelyet az országos közművelődési tanács elnöksége nemrég fogadott el - többek között előírja, hogy az előadásokon, szemináriumokon, gyakorlatokon, tudományos diákkörökben, ismeretterjesztő előadások, viták során fejlesszék a hallgatók gondolkodás-készségét, műveltségét. általánossá teszik a közművelődés kérdéseivel foglalkozó fakultatív képzési formákat, amelyek elősegítik a hallgatók ismereteinek kiegészítését, felkészítenek a klubok, könyvtárak, körök és együttesek vezetésére. a tit-előadóképző tanfolyamok résztvevői már hallgató korukban bekapcsolódnak az ismeretterjesztő tevékenységbe. az egyetemi és főiskolai könyvtárak ajánló bibliográfiák készítésével, író-olvasó találkozók, ankétok szervezésével segítenek olvasóvá nevelni a hallgatókat, beavatják őket a könyvtári munkába.

a művelődés váljék a mozgalmi munka szerves részévé - hangsúlyozzák az irányelvek. a Kisz alapszervezetek vezetői biztosítják a kulturálódás, a sportolás, a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeit. az egyetemi színpadok, művészeti csoportok, együttesek az aktív művelődésre, a művészetek megértésére neveljenek. az okt elnökségi ülésén javasolták az „egyetemisták a közművelődésért”, akció készítését, például szocialista brigádok és a munkásszállásokon lakók művelődésének támogatását. e tevékenység formájának és módszereinek kialakítására hasznos lenne kísérletet szervezni néhány fővárosi és vidéki egyetemen, főiskolán. nem új gyakorlatról van szó, a haladó hagyományokat, az elmúlt évek eredményes gyakorlatát fejlesszék tovább, szervesen kapcsolódjanak be a város, a vidék közművelődésébe.

/folyt. köv./

- 1 -

o

bb 1. /felsőoktatás és 1. folyt./gi

az oktatási minisztériumnak az irányelvek végrehajtására vonatkozó utasítás-tervezete leszögezi, hogy a felsőoktatási művelődési tevékenység irányításáért az egyetemek, főiskolák állami vezetője felelős. az elvi irányítás és ellenőrzés feladatainak elvégzésére, a tényleges igények megfogalmazására az intézmény vezetője tanácsadó testületet: közművelődési bizottságot hoz létre, a jelenlegi kulturális bizottság helyett. az operatív feladatokat a közművelődési titkárság végzi majd. a közművelődési tevékenység országos irányítására felsőoktatási közművelődési bizottság létesül az országos felsőoktatási nevelési munkaközösség szekciójaként. az egyetemeken és főiskolákon 1977 szeptember elsejéig megszervezik a fakultatív, speciál-kollégiumi keretben a közművelődési ismeretek oktatását

a miniszteri utasítás és az irányelvek még ebben az évben érvénybe lépnek. /mti/

..-

bb 2. a szovjet rádió napja - a szovjet kultúra hete a magyar rádióban

i nm/gk gi hi -cz

1975. október 24.

a hagyományokhoz híven, november 3-tól ismét megrendezi a magyar rádió a szovjet kultúra hetét. a megnyitó napját, november 3-át a szovjet rádió napjának nyilvánították. a kossuth-adón reggel majakovszkij verseiből hallhatunk összeállítást, majd a délutáni órákban szovjet népek zenéjéből nyíltanak át egy csokrot a szerkesztők. a modern világ egészségügyéről beszélget a riporter borisz petrovszkij akadémikussal, a szovjetunió egészségügyi miniszterével. ugyancsak a kossuth kínálatában szerepel még összeállítás aram hacsaturján zenéjéről, majd szovjet művészek operafelvételei csendülnek fel. a szovjet rádió napjának jegyében jelentkezik a petőfi-adón ipper pál „polpresszó”, című műsora. az urh-n a zsebrádiószínház „a diótorta”, című mark boguszlavszkij-hangjátékot tűzte műsorára, a főbb szerepekben páger antallal, avar istvánnal és vörös eszterrel. o

november 4-én a kossuthon " az élet lehetőségéről az úrben " címmel mati unt kisregényének rádióváltozata kerül fehérvári győző adaptációjában a hallgatók elé. a petőfin „a szavak gazdagsága”, címmel olasz szulejmanov kazah költőt rab zsuzsa mutatja be. a verseket béres ilona, bálint andrás és keres emil tolmácsolja. a harmadik adón irina barszova előadását közvetítik „szkrjabin és kora”, címmel.

/folyt. köv./

- 2 -

bb 2. /a szovjet rádió ... 1. folyt./gi

november 5-én az erkel színházat kapcsolják este a kossuth-adón, ahonnan a leningrádi filharmonikus zenekar hangversenyét hallhatjuk. vezényel jurij tyemirkanov. a petőfin muszlim magomajevet, a népszerű könnyűzenei énekest mutatja be összeállítás. az esti órákban ugyancsak könnyűzenei felvételeket sugároznak moszkvából. az urh-adón hangversenyt közvetítenek a 6-os stúdióból, amelynek műsorán kortárs szovjet zeneszerzők, köztük grinblatt, legyenev és denyiszov alkotásai csendülnek fel, többségükben először Magyarországon.

november 6-án jevtusenko, sesztalov, csiladze, voznyeszenskij és mások verseiből szaval béres ilona, bálint andrás, bitskey tiber és keres emil, a kossuth-adón a reggeli órákban. délelőtt mihail bulgakov „turbinék végnapjai”, című színművének lékay ottó által készített adaptációja szerepel a választékban. délután az alekszandrov-együttes lemezeiből forgatnak le néhányat, majd alekszandr misarin „a feladatot vállalom”, című hangjátékát mutatják be a hallgatóknak. ezt vendégként tatjana zaborovszkaja, a moszkvai rádió rendezőjének irányításával vették fel, a főbb szerepekben komlós jucival, gáti józseffel, nagy gáborral, moór mariannal, mádi-szabó gáborral és vallai péterrel.

november 7-én katajev „távolban egy fehér vitorla”, című regényéből készült adaptáció első része kerül a sokmillió közönség elé. a népszerű ifjúsági könyv most gál istván rendezésében kel új életre. majakovszkij „teli torokból”, verse délelőtt hangzik el, majd szovjet előadóművészek mozart-felvételeiből válogatott adás következik. a kora délutáni órákban „a hitünk virága”, címmel kiss jános irodalmi összeállítását sugározzák magyar írók vallomásaiból a nagy októberről. a „mi a titka?”, sorozatban emil gilelsz művészetét elemzik. este „ó nap, sugaras nap”, címmel jeszenyin és sesztalov műveiből készült összeállítás hallható „motivumok a szülőháztól”, alcímmel. boros anikó és sebestyén jános ezután moszkvai látogatásra invitál egy népszerű művész-házaspárhoz, maja pliszeckajához és rogyion cscedrinhez. a petőfi-adón a szovjetunió déli hadseregcsoportjának központi fuvószenekeara szórakoztatja a hallgatókat, majd a budapesti szovjet kultúra és tudomány házat kapcsolják, ahonnan könnyűzenei hangversenyt közvetítenek.

november 8-án a kossuth-adón „daloló nap”, címmel a tallini dal ünnepéről készült hangfelvételeket forgatják le. twardovszkij „vaszilij tyorkin”, című poémájának rádióváltozatát lászló endre rendezte, a főbb szerepekben láng józseffel, bihari józseffel, pártos erzsivel és balázs samuval. este jelentkezik a jereváni könnyűzenei magazin. illyés gyula és rab zsuzsa fordításában szovjet költők verseit szavalja a 3. műsorban básti lajos és ronyecz mária.

november 9-én szamuil satrov „a papám meg a csillagok”, című humoreszkje többek között szabó gyula, földi teri, havas gertrud és gera zoltán előadásában kel életre. /mti/

..-
- 3 -

bb 3. folyamatos munka a nődolgozók, a családok helyzetének javításáért - mérlegen öt év munkája a xii. kerületben

i gy/s gi hi -cz

1975. október 24.

a párt központi bizottsága nőpolitikai határozatának gyakorlati végrehajtása eredményesen halad a xii. kerületi vállalatoknál, intézményeknél. a városrészben dolgozó több mint 17.500 leány és asszony helyzetének, munkakörülményeinek javításával egyidejűleg azonban fokozottan fel kell lépni, a még fellelhető maradi nézetek ellen - hangsúlyozták a xii. kerületi pártbizottság legutóbbi ülésén, ahol több mint öt esztendő ilyen irányu munkáját tették mérlegre a dolgozó anyák, a családok életkörülményeinek felmérése alapján.

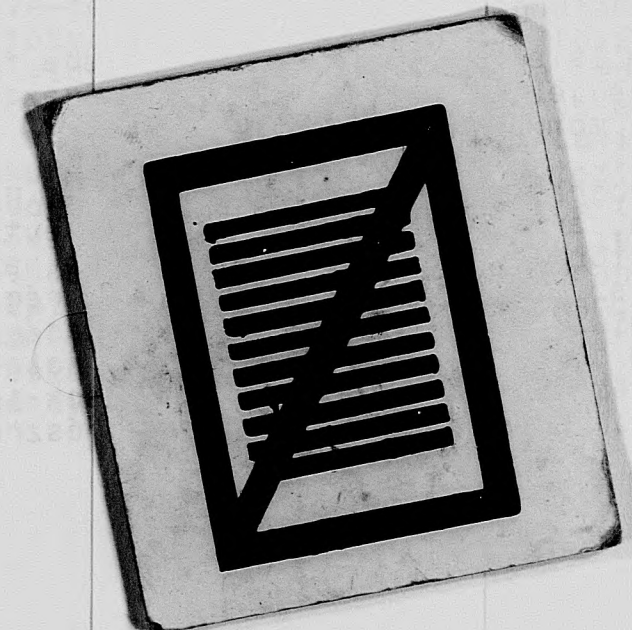
a kerületi tanács az idén 23 három, vagy ennél több gyermeket nevelő családot juttat új otthonhoz. ha szerény mértékben is, de javult a kerületben a szolgáltatások színvonala: az utóbbi öt év alatt több élelmiszerbolt bevezette a házhozszállítást, új automata-rendszerű mosószalon létesült, s bővült a patyolat-felvévőhelyek száma is. jelenleg 1267 óvodai hely van a kerületben, ami 540-nel több, mint fél évtizeddel ezelőtt volt. a felvételre jelentkezők közül ilyen arányu fejlesztés mellett is évente 150-200 kérelmet kénytelenek elutasítani. a gyermekintézmények kihasználtsága 125 százalékos, s a közeli időszakban tervezett új helygyarapodás sem oldja meg teljesen az óvodai gondokat.

az eredményeket és a gondokat összevetve a pártbizottság részletesen megvizsgálta a gyermekét egyedül nevelő, több mint ezer, s a jelenleg gyermekgondozási segélyen lévő több mint 1.200 édesanya helyzetét. felhívta a figyelmet: enyhíteni kell gondjaikon, biztosítani kell számukra a vállalatok által nyújtható kedvezményeket. a következő években sem csökken a nőpolitikai határozat súlya, jelentősége; hiszen a gyermek-születések számának növekedése hosszabb távon megváltoztatja a jelenleg egy, vagy kétgyermekes családok arányát. a párt- és társadalmi szervek, a tanács, valamint az üzemek, hivatalok összehangolt, következetes munkájára van szükség a nődolgozók, a sokgyermekes anyák helyzetének további könnyítése érdekében. /mti/

--

F!

Hia,
5. old

bb 5. tornaterem társadalmi összefogással

vid.-fm gi -cz

1975. október 24.

uj tornaterem épül társadalmi segítséggel celldömölkön. az új létesítmény zárt közlekedővel csatlakozik a két régebbi hat, s az elmúlt évben átadott tizenegy tantermes iskolához. a tornatermen kívül orvosi rendelő, két öltöző, mosdó, s tornaszertár is épül.

mivel a kivitelezéshez szükséges pénz teljes egészében nem állt a tanács rendelkezésére, a tornaterem létrehozását segítik a járási székhely társadalmi, gazdasági szervei is. az építkezéshez több mint félmillió forint értékű társadalmi munkát ajánlottak fel. társadalmi összefogással végezték el a földmunkákat, s így készítik el az épület belső vakolását, a burkoló, a fémszerkezeti, a festő- és mázoló munkákat, valamint a tereprendezést, s jelentős értékű helyi anyagot is felhasználnak.

a tornaterem a tervek szerint ez év végére elkészül. az épülethez olyan méretű gépházát is létesítenek, amely a későbbi évek-re tervezett tanuszoda igényeit is kielégíti majd. /mti!

-. -

bb 6. baranyai kezdeményezés: üzemtörténeti sorozatot indított a tit

vid.- gi -cz

1975. október 24.

országosan is egyedülálló vállalkozásba fogott a tit baranyában: kiadja a legjelentősebb ipari és mezőgazdasági üzemek, vállalatok történeti monográfiáját.

a kiadói program célja a teljes baranyai üzemtörténeti könyvtár létrehozása, amihez természetesen több évtized munkájára lesz szükség. a helytörténetírásnak talán a legelhanyagoltabb területe volt mostanáig az üzemtörténet. ez abból a régi, helytelen szemléletből eredt, miszerint a gyár vagy a gazdaság pusztán munkahely, nem meghatározó színtere az eseményeknek. holott az üzemek nemcsak az ott dolgozó embereket formálja, hanem sok irányban kihat a környezetére: a falura, a városra vagy városrészre is.

/folyt. köv./

- 6 -

bb 6. /baranyai ... 1. folyt./gi

a tit monográfiásorozata most ért első „jubileumához”: megjelent a 10. üzemtörténeti mű. a több mint kétszáz oldalas könyv az országos hírű - német nemzetiségű - bólyi kossuth termelőszövetkezet multját és jelenét örököltette meg, s a közös gazdaság fennállásának 25. évfordulója alkalmából látott napvilágot. ezt megelőzően négy pécsi üzem, illetve vállalat, s három termelőszövetkezet és két állami gazdaság monográfiáját adta ki a tit. előkészületben van további három kötet: a somberekai és a szalántai tsz-ről, valamint a mohácsi farostlemezggyárról.

az üzemtörténeti monográfiák forrásértékű műveknek számítanak. megírásukhoz rendszerint számos - addig még fel nem tárt - dokumentumot használnak fel a szerzők és a történeti részben helyet kapnak az idős dolgozók személyes közlései, visszaemlékezései is. a történeti művek nagy értéke az illusztrációként felhasznált gazdag képanyag az üzem multjáról és jelenéről. /mti/

-. -

bb 7. száz millió forint a tiszamenti üdülők fejlesztésére

vid.- hi -cz

1975. október 24.

több mint száz millió forintot költöttek az utóbbi években bács-kiskun megyében tiszakécskétől tiszalpárig terjedő, a szőke tiszapartjának üdülővé-fejlesztésére. a községhatárokon kisparcellákra osztották a folyóra nyúló homokbuckás, fővényes területeket, ahol megőrizve a vidék tájjellegét, százával épülnek a hétvégi házak. a rendezéskor az élő- és holt-tiszaparti erdőségeket háborítatlanul hagyták, védetté nyilvánították. a lakiteleki holt-tiszamenti rész a kiskunsági nemzeti parkhoz tartozik, ahol sétányokat, kilátókat, kocogóhelyeket alakítottak ki a természetkedvelőknek. a fürdőzést bővítik - tiszakécskén és lakiteleken - a gyógyhatású termálvizek felhasználásával létesített strandok. tiszalpáron, a harmadik tiszai vizlépcső terveit figyelembevéve jelölték ki az üdülőttelepet, amely majdan egy hatalmas víztároló és a duna-tisza közti csatorna deltájában épül. a vízi sport számára nagy lehetőséget ígérő vikendhelynek, elkészült a rendezési terve. /mti/

-. -

- 7 -

bb 8. tovább szépül kőszeg - meggyorsult a műemléképületek fel-
ujtása

vid.- gi -cz

1975. október 24.

kőszegen az ingatlankezelő vállalat kezelésében lévő állami épületek több mint fele műemlék, illetve műemlékjellegű. a házak átlagos életkora 120 év, de akadnak 300-400 éves épületek is. fenntartásukra, állaguk megóvására, felújításukra évről-évre jelentős összegeket fordítanak, s ezt a munkát folyamatosan való-
sítják meg.

a negyedik ötéves tervben meggyorsult a lakóházak, műemlék-
épületek felújítása. tavaly például harminchat épületet ujtottak fel. az idén pedig huszonötmillió forintos ráfordítással még több épületet hoznak rendbe.

a külső tatarozással egyidőben az épületek egy részét belső-
leg is újjáalakítják, a jelenlegi lakáskultúra igényeinek megfele-
lően. ilymódon a külső csinosítás mellett a lakáskörülmények is je-
lentősen javulnak a városban.

a felújított műemlékházak egy része közhasznú intézményeknek ad otthont. a tanács vb határozata szerint ezek az épületek előnyt élveznek a helyreállítás során. a jurisics téren például a rend-
kívül értékes, ugynevezett sgraffittós házat, felújítás után az if-
juság vette birtokába. befejezték már a helyreállítást a kelcz és a
gyöngyös utcában, felújították a munkácsy- és a kossuth lajos utca
házsorait, s rövidesen végeznek e munkákkal a műemléki együttest
alkotó jurisics téren is.

a több évszázados épületek eredeti állapotban való helyreál-
lítása igen gondos körültekintést, alaposítást kíván. előfordul
- mint legutóbb a 18. századból való tábornokháznál -, hogy munka
közben kerülnek elő a lefejtett vakolatrétegek által eddig elta-
kart valódi stílusjegyek, amelyek új feladatokat követelnek a
helyreállításban.

a tervek szerint 1985-ig minden műemlékházat felújítanak kő-
szegen. /mti/

.-.

- 8 -

bb 9. tetten ért áruházi tolvaj

i bc/tr gi hi -cz

1975. október 24.

háromszor is megpróbálkozott üzleti lopással, de mindegyik
alkalommal póruljárt sára mihály 36 éves turai lakos. vii. és
viii. kerületi áruházból egy-egy garbót akart fizetés nélkül ki-
vinni, egy közért üzletből pedig mintegy 30 forint értékű cso-
koládét próbált ellopni. a zsákmánnyal nem tudott kijutni, mert
tettenérték, s az ellopott árukat visszavették tőle. sára ezen-
kívül elmulasztotta a gyermektartásdíj fizetését, s így több
mint 12.000 forint hátralékba keletkezett.

a központi kerületi bíróság sára mihelyt halmazati bünte-
tésül jogerősen tízhónapi szabadságvesztésre ítélte, s elrendel-
te, hogy le kell töltenie a vele szemben lopásért korábban ki-
szabott, akkor végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett, hat-
hónapi szabadságvesztést is. /mti/

.-.

bb 10. megkezdődött az élővad-befogás pápa környékén

vid.-fm gi -cz

1975. október 24.

a pápa-környéki vadásztársaságok megkezdtek az élő-apróva-
dak befogását. a bakonytól északra lévő kisalföldi területek kü-
lönösen gazdagok apróvadokban. az időjárás kedvezőbbre fordultá-
val az ugodi, a kupi, a nemesszalóki és az iszkázi vadásztársasá-
gok az idén csaknem 8.000 fogoly és 4.000 fácán befogására számí-
tanak.

több ezer élőnyul hálóval való befogását ez év végére ter-
vezik.

a pápa környéki vadásztársaságok az élővadakat olaszország-
ba, franciaországba szállítják. /mti/

.-.

- 9 -

bb 11. nemzetközi együttműködés európa turizmusának fejlesztéséért

i kg/gg gi sl -cz

1975. október 24.

nazaérkezett a magyar delegáció az ensz európai gazdasági bizottsága dubrovnikai idegenforgalmi értekezletéről. a delegáció vezetője dr. czeplédi józsef, az országos idegenforgalmi tanács titkárhelyettese az mti munkatársának adott nyilatkozatában beszámolt a tanácskozás jelentőségéről.

európában bonyolódik le a világ turizmusának 75 százaléka, az elmúlt évben 160 millió turista fordult meg a kontinens országában, s a forgalom előreláthatóan tovább növekszik. ezért szükségessé válik az eddigieknél tervszerűbb idegenforgalmi együttműködés az egyes országok között. ennek előmozdítására hívta össze az ensz bizottsága az egyes országok idegenforgalmi kormányzerveit tanácskozássra. az előterjesztett témák között elismerést aratott a magyar szakemberek által kidolgozott egységes idegenforgalmi statisztikai mérési módszer, szó van róla, hogy valamennyi országban alkalmazzák majd ezt az eljárást, hogy könnyebben áttekinthető legyen a forgalom változása.

az idegenforgalom növelését célzó hosszútávú fejlesztés megköveteli több ország együttműködését. a kgst-országok már vizsgálják a fekete tenger-parti üdülők közös fejlesztésének a lehetőségét, keresik a megoldást többek között, hogy bulgáriában a többi szocialista ország, így hazánk is, együttes erővel bővítsék az üdülési lehetőségeket. más országok, mint jugoszlávia, olaszország, franciaország és spanyolország a tanácskozáson elhatározták a földközi tenger-parti üdülők összehangoltabb fejlesztését. magyarország az eddigieknél is nagyobb szerepet kaphat a nemzetközi idegenforgalomban, hiszen csaknem 500 termálkútjával, forrásával egyedülálló Európában. ennek az adottságnak a kihasználására az ensz anyagi támogatásával már kidolgozás alatt áll az a hosszútávú program, amely a magyar gyógyüdülőhelyek kiépítését célozza. a program keretében - mint ez a dubrovnikai tanácskozáson is megvitásra került - a leendő magyarországon is áthaladó nemzetközi tranzit utak mentén, de máshol is az országban, olyan gyógyüdülőhelyeket építenek majd, ahol a hazai lakosság mellett európa többi országából is jöhetnek gyógyüdülésre. hazánk kedvező földrajzi fekvése miatt jelenleg is jelentős turistaforgalmat bonyolít le, az adatok szerint az elmúlt öt évben 37 millió külföldi járt az országban, s ugyanakkor hazánkból 11 millióan utaztak külföldre. a gyógyüdülőhelyek fölépítésével az eddigieknél is élénkebb és gazdaságosabb lehet a turistaforgalom. /mti/

-. -

- 10 -

bb 13. jól vizsgáztak az első diesel rakodó gépek a bauxitbányákban - újabbakat állítanak munkába

vid/fm/pg -cz

1975. október 24.

jól vizsgáztak az első diesel meghajtású szállító és rakodó gépek a bakonyi bauxitbányában. az első három francia gyártmányú joy típusú berendezéseket fél éve állították munkába, s a hat hónapos üzemelés tapasztalatai igen jók. a joy gépek 30 százalékkal termelékenyebbek, mint elterjedt elődjeik, a cavo elnevezésű svéd gépek. segítségükkel meggyorsíthatók az elővájások, és jelentősen növelhető a műszakonkénti termelés. az első három berendezés után most újabb kettőt rendelt a vállalat, s a tervek szerint a legnagyobb készlettel rendelkező bányákban fokozatosan ezeket a diesel gépeket állítják munkába. a nagy termelékenységű szállító és rakodó gépek kezelése biztonságos, nem balesetveszélyes, ugyanakkor jó felkészültséget igényel. a bányában csak azok kezelhetik, akik legalább motorvezetői jogosítvánnyal rendelkeznek. /mti/

-. -

bb 14. „gyűrűfü jelöltek”, aprófalvas gondok, koncentrált településfejlesztés vas megyében

vid/fm/pg -cz

1975. október 24.

vas megye 220 települése közül több mint 150-ben a lakosok száma nem éri el az ezret. az aprófalvas településszerkezet - hasonlóan a más tanyasi vidékek nehézségeihez - nagy gondot jelent itt: 100 négyzetkilométerre 6,7 település jut az országos 3,5 -el szemben. ez egyrészt gátolja a korszerű nagyüzemi termelést, másrészt aligha biztosítható a megfelelő szintű alapfokú ellátási és intézményhálózat, holott a szóbanforgó falvakban ma még mintegy 80 000 ember él.

mindezt mérlegelve tervszerű, koncentrált településfejlesztést indítottak meg. a folyamat az igazgatás központosításával kezdődött. a hajdani 208 községi tanácsból már csak 77 működik. ezt a mezőgazdasági termelés irányításának koncentrállása, az optimális termelőszövetkezeti üzemméret kialakítása követte. a tsz-ek száma csaknem negyedére apadt, ugyanakkor az egy gazdaságra jutó terület mintegy háromszorosára emelkedett. a termelőerők térbeli elrendeződésében is számottevő változás megy végbe. a tulzottan szombathelyre koncentrállt iparosítást arányosabb, és szerűbb eloszlású ipar-telepítés követte a középfokú központokban.

- 11 -

/folyt. köv/

08.10/pg

915 g

bb 14. / ,, gyűrűfü,, folyt/pg

az igazgatási, gazdasági irányítás és a termelőerők koncentrációja magával hozta az infrastrukturális ellátás központosságát is. tíz év alatt az összes lakásszaporulat majdnem teljes egészében 11 nagyobb településre esik. az ugynevezett szerepkör nélküli falvakban - 160 ilyen van - együttesen csökkent a lakásállomány. a vízellátás és a csatornázás fejlesztésére is a központi településekben került sor, s ugyancsak ezek részesedtek a kereskedelmi, a szociális-egészségügyi és kulturális ellátás fejlesztéséből. végülis ma már a megye 11 kiemelt településén bonyolódik a gazdasági és a társadalmi folyamatok döntő többsége.

a kedvezőtlen fejlődési adottságokkal rendelkező helyek visszafejlődése megállíthatatlan; a lakosok száma fogy. nem ritka az olyan település, ahol már csak 300-an, 100-an vagy 40 -en laknak. vas megyében is akad tehát, gyűrűfü - jelölt,, -nem is egy - amely előbb-utóbb elnéptelenedik. /mti/

..-

bb. 15. szocialista brigádok és művelődési intézmények együttműködési szerződési csongrádban

vid/rj -cz

1975. október 24.

csongrád megye textilipari üzemeiben több mint tizenkétezer dolgoznak. közülük több mint ötezeren tagjai a szocialista brigádoknak.

amint a textilipari üzemek szakszervezeti bizottságai által nemrég készített vizsgálat adatai tanúsítják, az elmúlt években megnőtt a munkások művelődés iránti érdeklődés, tanulási igénye, a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésére való törekvése. a szakszervezetek megállapítása szerint mindehhez a szocialista brigádmozgalom közösségteremtő tömegbázisa adott alapot.

a kulturális és világnézeti nevelő munkához jó lehetőséget adott például a hazánk felszabadulásának harmincadik évfordulója alkalmából rendezett vetélkedő sorozat, amelyben a szocialista brigádtagok többsége részt vett. az erre való felkészülés történelmi, munkásmozgalmi, helytörténeti vonatkozásban egyaránt gyarapította a résztvevők tudását.

a tapasztalatokat összegező jelentés szerint a népművelési munkában hasznosan vesznek részt a textilipari üzemek könyvtárai, amelyek minden gyárban, gyáregységben és telepen megtalálhatók. ezekben az olvasók fele szocialista brigádtag. a könyvtárosok több szocialista brigáddal kötöttek szerződést. ennek egyik eredménye, hogy például a hódmezővásárhelyi kötöttárugyárban mintegy hatszázal gyarapodott a könyvtárat rendszeresen látogató munkások száma.

/folyt.köv./

8.25 rj

- 12 -

g20g

bb. 15. / szocialista... 1. folyt./rj

a szegedi muzeummal, a szegedi színházzal, a művelődési házakkal és más kulturális intézményekkel számos üzem brigádjai kötöttek szocialista szerződéseket. ennek eredményeként színészek, képzőművészek, írók egyre gyakoribb vendégek a textiles üzemek klubjaiban. a fonó-szövőnők is fokozódó létszámmal tekintik meg a tárlatokat, a színházi előadásokat.

a társadalmi szervek által rendezett, a politikai ismereteket gyarapító szemináriumokon, a tit ismeretterjesztő előadásain a legtöbb szocialista brigádtag bővíti ismereteit.

a szakszervezetek most kezdeményezik a más üzemekben alkalmazott művelődést célzó legjobb módszerek átvételét saját gyáraikban. a közeljövő egyik legfontosabb feladatuként szorgalmazzák, hogy az általános iskola befejezésére minél több textilipari munkást vonjanak be, hiszen szinte minden nagyobb üzemben még százával akadnak olyanok - sajnos a fiatalabb korosztálybeliek között is -, akik még nem fejezték be általános iskolai tanulmányaikat. /mti/

..-

bb 18. a záhonyi vasutasok vállalása november 7. tiszteletére - két hónap alatt 3 millió tonna áru átrakása vár a záhonyi máv átrakóközvet kollektívájára

vid/fm/pg la

1975. október 24.

az őszi szállítási csúcsgazálomban is napról napra helytáll a máv záhonyi átrakóközvetének több mint hatezer fős kollektívája. az évi 17 millió tonnás forgalmat lebonyolító közvet 8 állomásának és 6 szakszolgálati főnökségének munkásai szállítási csúcsgazálomban naponta 800 szovjet vasuti kocsi átrakását végzik el, mintegy 40 ezer tonna árut raknak át, 24 óra alatt 40 irányvonatot állítanak össze s továbbítanak végcéljuk felé. ez egyúttal azt is jelenti, hogy 25-30 percenként gördülnek ki az áruval megrakott szerelvények a záhonyi állomárról. napi 150-200 féle árut mozgatnak meg a záhonyi vasutasok. különösen sok alapanyaggal megrakott szerelvény érkezik a szovjetunióból. ugyanakkor az átrakó közvet dolgozói nagy részt vállalnak az alma exportálásának munkájában, s kiveszik részüket az orenburg felé irányított vasuti vagonok gyors és pontos továbbításából is.

mindezek mellett az év végéig a behozatali és kiviteli fogalomban havonta jóval több mint másfél millió tonna áru átrakását, átbocsátását kell biztosítaniok. a feladat nagysága rendkívüli helytállást követel a közvet valamennyi dolgozójától. ezért az átrakó munkásai vállalták, hogy a nagy októberi szocialista forradalom közelgő évfordulójának tiszteletére indított munkaversenyben a napi áruszállítási feladatok maradéktalan teljesítésével a iv. ötéves terv áruszállítási tervét több mint egy hónappal határidő előtt teljesítik. /mti/

..-

- 13 -

08.35/pg

g20g

bb. 12. rendelettel szabályozták az állattartási beruházások egészségügyi feltételeit

i/jf/gk/rj sl -cz

1975. október 24.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelettel szabályozta az állattartási beruházások állategészségügyi feltételeit.

a rendeletre azért volt szükség, mert a szakosított, egyre inkább iparszerűen termelő, nagy állatlétszámú telepeken elhelyezett állomány - éppen az állatok koncentrált elhelyezése miatt - fokozottabb védelmet kíván. az állattartásban a vagyonvédelem az ipartól eltérő formában jelentkezik, mégpedig azért, mert a biológia törvényeinek alávetett termelőeszközök védelméről van szó. az állatállomány létét, egészségét és termelőképességét a legnagyobb mértékben a járványok, a heveny fertőző betegségek veszélyeztethetik. minthogy nem áll rendelkezésre minden fertőző betegség ellen hatékony védőoltás, és nem minden védőoltás nyomán alakul ki kellő védelem - amelynek mértéke a nagy termelőképességű állományokban amúgy is alacsonyabb - nyilvánvaló, hogy a fertőzésre fogékony állatokkal mindig kell számolni a nagyüzemi telepeken, ahol a betegség behurcolását is meg kell akadályozni, mégpedig a járványvédelmi szempontok figyelembevételével, szakszerű beruházási tevékenységgel.

a rendelet elsősorban a heveny fertőző betegségek megelőzésének és helyhez kötésének a beruházás során érvényesítendő feltételeit terjed ki. az ilyen feltételekkel létesülő telepeken sokkal nagyobb biztonságban van az állomány, és az esetleg mégis behurcolt betegség nem jelentkezik robbanásszerűen és könnyebben helyhez köthető. az állategészségügyi feltételek betartása egyúttal az idült fertőző betegségektől mentes állomány megvédését is segíti.

a járványvédelmi beruházások előírásai nem a hatósági szankciókkal kapcsolatosak, mint a járvány elfojtása esetén elrendelt előírások, hanem a területfelhasználási, az építési és a használatba vételi engedély megadásához szükséges hatósági hozzájárulás során érvényesülnek.

a rendelet meghatározza, hogy milyen egészségügyi feltételekkel, védőfelszerelésekkel és szerkezetekkel kell megépíteni az új állattartó telepeket. a nagyüzemi méretű telepeken például egyebek között kerítést, védő erdősávot kell létesíteni, öltözőt, kapusfülkét kell építeni, járműfertőtlenítő medencéről, a kötetlen tartású telepeken kezelőfolyósóról, kalodáról, vagy az állatok tömeges, gyors rögzítésére szolgáló más berendezésről kell gondoskodni.

a mém illetékesei azt javasolják, hogy a telepek tervezésére a gazdaságok állatorvos-szakértőt vonjanak be: ezzel nemcsak a beruházó, a tervező és az állategészségügyi szakhatóság együttműködése válik könnyebbé, hanem a beruházás és az üzemelés összhangját is megteremthetik a gazdaságok. /mti/

--

8.25 rj

-14-

g30g

bb. 16. oxigéngyár épül dunaföldváron

vid/rj fm -cz

1975. október 24.

hazánk legkorszerűbb hegesztőgázgyárát építette fel dunaföldvár határában két évvel ezelőtt a budapesti székhelyű oxigén- és dissous-gázgyár vállalat. az előszállási országút mellett új üzemben tavaly 190 000 palacknyi 1050 tonna dissousgázt állítottak elő, az idei év eddig eltelt háromnegyed részében pedig több mint 1200 tonnányi hegesztőgázzal 205.000 palackot töltöttek meg a dunántul, a duna-tisza közének déli része, sőt budapest-főleg építkezési - szükségletére, a korábbi jelentős importot mellőzve.

a vállalat továbbfejleszti dunaföldvári üzemét, s mintegy hatvanmillió forintos költséggel cseppfolyós oxigént előállító gyárat is épített mellé. a kivitelezéssel megbízott tolna megyei állami építőipari vállalat az idén márciusban kezdte meg az építkezést, s a munka jó üteme alapján arra lehet számítani, hogy az előírt határidő helyett mintegy fél évvel előbb, 1977. közepén átadásra kerülhet az új üzem.

a leendő üzemben évente négymillió köbméter cseppfolyós oxigént és kétmillió köbméter nitrogént gyárt. ezzel a dunaföldvári telep dél-dunántuli ipari gázbázissá válik, s feladata lesz a vállalat szegedi és szolnoki lerakatának cseppfolyós oxigénnel való ellátása. /mti/

--

bb. 17. iparszerű termesztési rendszerekben vizsgáztatják a mikramidot

vid/fm/rj -cz

1975. október 24.

a sopronhorpácsi répatermesztési kutatóintézet, az ikr vállalat és a keszthelyi agrártudományi egyetem közösen vizsgáztatta az idén a péti nitrogénművek új műtrágyáját, a mikramidot. az iparszerű termesztési rendszerekben a hat mikroelemet és nitrogén-hatóanyagot tartalmazó értékes talajtáplálék hatását elemezték a cukorrépa, a kukorica és a burgonya táblákon.

az eredmények igen jók: a kis parcellákon és az üzemi kísérletekben cukorrépából hektáronként 40 mázsás terméstöbbletet, szőlőből 30 százalékos termésnövekedést értek el a mikramid lombtrágya alkalmazásával.

a péti nitrogénművek felkészül az igények rohamos növekedésére és a jelenlegi évi 4000-5000 tonnás mikramid-termelést fokozatosan 20.000 tonnára növeli. /mti/

--

8.43 rj

- 15 -

g30g

bb. 19. 100 vagon elit napraforgóvetőmag - bővítik a szántóföldi olajtermesztést

vid/fm/rj -cz

1975. október 24.

a bácsalmási állami gazdaság, a hazai napraforgótermesztési rendszer gazdája, az egész országot ellátja az olajos növény magjával. az idén 1200 hektáron termesztették ilyen céllal az ipari növényt, s jövőre kétezer hektárra bővítik a magzaporító táblákat. így a partnergazdaságokon kívül a hazai termelők mintegy 95 százaléka jut nagy olajhozamu, elit vetőmaghoz. a saját szükségletükön túl jövőre már száz vagonnyi fémzárolt, előrecsávázott vetőmagot forgalmaznak.

a növényipari vállalattal közösen fenntartott bácsalmási magüzemben megkezdték az ideai termés feldolgozását. a jó minőségű, többnyire szovjet fajtájú napraforgó magot programvezérlésű gépek osztályozzák hatféle nagyság szerint. az így nyert egyöntetű, kalibrált szaporítóanyagból, szeménkénti vetéssel, a kívánt töállományt alakíthatják ki a gazdaságok. felhasználása elsősorban a termelési rendszereken belül eredményes, ahol társnövényként korszerű technológiai feltételek között foglalkoznak a szántóföldi olajnövény-termesztéssel. termesztésével azonban nőnek a hozamok a szórvány-napraforgóföldeken is. ennek azért van jelentősége, mert jelenleg az ország olajos magvat termő földjeinek alig 50 százalékán alkalmazzák a bácsalmásiak által kidolgozott legújabb napraforgótermesztési technológiát. az anyagi feltételek jövőre is csak 2000 hektárral engedik bővülni a modern termelési formát, amely alapos biológiai felkészültséget igényel a gazdaságoktól. /mti/

--

bb. 20. Lottó nyerőszámok

gk/rj hgy

1975. október 24.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a békésen megtartott 43. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

2, 17, 29, 60, 71

/mti/

--

10. 15rj

- 16 -

1100 g

bb 21. Lengyel szerszám gép-bemutató

t/kf/sl/pg hgy

1975. október 24.

Amagyar technoimpex és a lengyel metallexport külkereskedelmi vállalat pénteken közös szimpóziумot tartott a lengyel kulturában. a gépipari szakemberek tanácskozásán megbeszéltek a hazai üzemekben használt lengyel gépek tapasztalatait, tadeusz damrath főkonstruktor bemutatta az awa és az apa-típusu automata esztergákat, ismertette a gépek termelési tulajdonságait és alkalmazásának lehetőségét.

x x x

nemrégben kezdődött meg a lengyel szerszám gépek magyarországi exportja, az ország különböző üzemeiben jelenleg 30 lengyel esztergagép működik. a tavaszi bnv-n mutatták be először a magyar szakembereknek a nagy sorozatokra is képes, világszer- te elismert és használt awa és apa-típusu gépeket, amelyekből jövőre 15-öt szállít a lengyel külkereskedelmi vállalat a technoimpex-nek. /mti/

--

bb 22. betonköpennyel erősítik az egri pincéket

vid/pg -cz

1975. október 24.

a dorogi szénbányák vállalat szakemberei pénteken új eljárást mutattak be egerben az életveszélyes pincerendszer megerősítésére. az eljárás lényege az, hogy gépi fuvással rögzítik a friss betont, így a megrongálódott pincefalom az igényeknek megfelelően akár 30-40 centiméter vastagságú betonköpenny képeznek, amely gyorsan köt és biztonságossá teszi a pincevágat állapotát. az új technológia megsemmisítésre szánt pinceágak betömésére is alkalmas. ez az eljárás - a szakemberek véleménye szerint - minden eddig alkalmazott módszernél olcsóbb, mivel nem igényel zsálatot, támfalakat és más segédeszközöket. ugyanakkor gyorsabb, és ez a tényező nagyon fontos szerepet játszik a veszély ehárításának fokozásában. eger alatt ugyanis mostanáig több mint 80 kilométeres olyan pincevágatot fedeztek fel, amely állapotának megrongálódása miatt semmire nem használható, ugyanakkor elemi csapásként sújtja a várost és ehárítása sürgető feladat.

a pénteki bemutatón résztvettek az építési és városfejlesztési minisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium szakemberei és a város vezetői, valamint a veszélyes pincerendszer helyreállításában résztvevő vállalatok és intézmények képviselői, akik együttesen összegezik majd a dorogi szénbányások módszereinek tapasztalatait, és az így szerzett eredmények birtokában döntenek végül is az új eljárások alkalmazásáról. /mti/

--
- 17 -

10/50 /pg

1150 g

bb. 23. tanárok továbbképzése vépen

vid/rj -cz

1975. október 24.

pénteken fejeződött be a vépi mezőgazdasági szakmunkás-képző és munkás továbbképző intézetben az az egyhetes oktatás-technikai és technológiai továbbképzés, amelyen az ország mezőgazdasági szakmunkásképző intézeteinek és szakközépiskoláinak tanárai vettek részt.

ilyen országos jellegű tanácskozás, továbbképzés még nem volt, átfogta az oktatástechnika egészét, kezdve annak rendszerétől, az állóképvetítésen, az írásvetítőn keresztül a didaktikailag jól felépített mozgófilmek készítéséig és alkalmazásáig. a továbbképzés elméleti előadói az országos oktatástechnikai központ szakemberei voltak, a gyakorlati foglalkozásokat pedig a vépi intézet tanárai vezették. az előadások minden olyan ismertetést magukba foglaltak, amit egy tanárnak tudnia, ismernie, alkalmaznia kell az oktatás-technikából, ahhoz, hogy oktató, nevelő munkája korszerű és eredményes legyen. egésznapos program keretében foglalkoztak például az írásvetítő alkalmazásának módszertani lehetőségeivel. ez a viszonylag egyszerű információhordozókkal - fólia lapokkal - működő gép sokkal több lehetőséget ad az oktató-nevelő munkához, mint amennyit a tanárok nagyrésze ismer.

a tanfolyamon a különféle információt adó, fólia lapok megrajzolására, diafilmek, filmek készítésére is oktatták a tanárokat. a továbbképzéstől azt várják, hogy a szakoktatási intézményben intenzívebb lesz az oktatás. ugyanis ezek mindegyikében több, kevesebb oktatástechnikai eszköz van, kihasználtságuk azonban nem megfelelő. egyrészt idegenkednek a kezelésétől, mert nem ismerik, másrészt nincs elég információhordozóval, például: írásvetítéshez megrajzolt fóliával, diavetítéshez diafilmmel, filmvetítéshez filmmel felszerelve.

a továbbképzés résztvevői ellátogattak a szombathelyi tanárképző főiskolára is, ahol a főiskola oktatástechnikai eszközeivel ismerkedtek. /mti/

--

11.00 rj

- 18 -

R¹⁰g

bb. 24. az atomerőmű-építés első két évének mérlege

vid/rj -cz

1975. október 24.

két évvel ezelőtt, 1973. őszén kezdődött meg pakson hazánk első atomerőművének építése. az időközben több mint két és fél ézerre szaporodott munkásgárda egyre gyorsuló ütemben formálja a csaknem hatszáz éves dunaparti település és környéke arculatát. ma már sűrűsödnek a dátumok, amelyek egy-egy létesítmény befejezését, illetve újabbak kezdését jelzik az ipari óriás építésének történetében.

a figyelmet már távolról felkeltő új lakótelepen a jövő paks körvonalai bontakoznak ki. az építők szállásának használt modern lakóépületek sora bővül. az idei lakásépítési program novemberre megvalósul, és ezzel az 1800 lakásos negyed 410 lakása otthont ad az ország különböző tájairól érkezett dolgozóknak. jövőre újabb 240 lakás kulcsát adják át, s benépesül a két műszaki szálló is, amely most még üres ablakokkal tátong. az emeletes házak sem egymagukban állnak a dunára tekintő magaslati lakótelepen. mozgalmas az élet az év elején átadott 3000 adagos ételkombinátban is, ahol pár hét óta nemcsak a munkások ellátásáról gondoskodnak, hanem több száz paksi tanuló is itt fogyasztja napi ebédjét. legfrissebb esemény: elkészült az üvegfaú szolgálatóház. lesz benne abc áruház, zöldség-gyümölcs árusítás, fodrász, postafiók, patyolat és javító-felvevőhely. ugyan-csak elkészült a munkások orvosi ellátására tervezett nagyon szép, két/szintes rendelő. lesz benne egy 26 ágyas fektető is. ide olyan dolgozókat utalnak, akik betegségükkel nem szorulnak kórházi ápolásra, de felgyógyulásukig haza sem utaznak. a kész rendelő - orvosokra vár. a lakótelep impozáns épületei rövidesen új szomszédokat kapnak a közintézmény tömbben. a tereprendezéssel megkezdődött a pakson dolgozó építő-szerelő had művelődéséről, szórakozásáról gondoskodó művelődési központ építése, amely volna megye disze lesz. az emeletes kulturális intézmény belső elrendezésében, amely színházi előadásra is alkalmas, 450 személyes mozi terem köré csoportosul. az előtér egybenyitható a nagyteremmel, így alkalmas lesz népes munkásgyűlések tartására is. ezenkívül lesz benne könyvtár, olvasószoba, klubok, szakköri szobák. a művelődési központ a tervek szerint 1978-ban nyílik meg. közelében kap helyet a 32 tantermes általános iskola. tavasszal már ezen is dolgoznak. érdekessége, hogy az x-alaku, teraszos rendszerű épületben minden tanterem ablaka délre tekint, így valamennyi világos, barátságos lesz. /folyt.köv./

11.30 rj

- 19 -

R¹⁵g

1310

bb. 24. / az atomerőmű építés... 1. folyt./rj

egyre jelentősebb események várhatók a közeli napokban-hetekben az atomerőmű területén is, készülnek az indító kazánház üzembehelyezésére, amely a fűtést és a technológiai gőzellátást biztosítja a felvonulási és irodaépületekben. erre várnak egyébként az építkezés központjában elkészült 3500 adagos üzemi konyhán is, hogy helyben megindulhasson a főzés, ne kelljen az embereket a lakótelepre szállítani munka közben. az 1975-re tervezett ut-és csatornaépítés zömmel teljesült. novemberben már várják az atomerőműig kiépített vasuti pályán az első anyagot szállító szerelvényt. az év hátralévő részében elkészül még a szennyvíztisztító. folyamatosan dolgoznak természetesen az üzemi főépület óriás alapgyödrében, amely ezerköbméter számra nyeli a betont, temérdek vasanyagot. nemrég a helyszíntre vonult a metró vállalat részlege is, amely a duma partján 18 méter mély résfalat készít a vízkivételi mű alá. idevezet a hidegvíz-csatorna, melyet „atomtónak„ is neveznek. ezen az uton óránként 190.000 köbméter víz jut majd az erőműbe. kitűzték a melegvíz-csatorna helyét is, amely viszont a felmelegedett hűtővizet szállítja vissza a folyóba.

összességében: a paksi atomerőmű, valamint a csatlakozó kommunális létesítmények első két esztendőre tervezett munkái jól haladnak, ami elsősorban a közreműködő vállalatok jó együttműködésének, fegyelmezett, jól szervezett munkájának köszönhető. /mti/

-. -

bb. 26. felhasználható: 18 órától!

víz-levegő-élet címmel környezetvédelmi kiállítás nyílt kaposvárott

vid/rj -cz

1975. október 24.

a somogyi műszaki és közgazdasági hónap programjaként pénteken délután kaposvárott a városi tanács dísztermében dr. árvai józsef, az országos környezetvédelmi tanács titkára tartott előadást környezetvédelem magyarországon címmel. ebből az alkalomból nyitotta meg délután kaposvárott a kilián györgy ifjúsági és uttörő művelődési központban varga károly megyei népfront titkár az országos környezetvédelmi tanács, a somogy megyei és kaposvár városi tanács, valamint a hazafias népfront megyei bizottsága közös rendezésében, a víz-levegő-élet című kiállítást. több mint száz tablón mutatják be, hogy a környezeti ártalmakat az emberi tevékenység okozza és megelőzésükről, leküzdésükről az ember köteles gondoskodni is. /mti/

-. -

11.35 rj

- 20 -

12²⁰g

13¹⁰

bb 25. újrendszerű szakbolt debrecenbe

vid/pg -cz

1975. október 24.

csaknem 800 ezer forintos beruházással korszerűen berendezett önkiszolgáló zöldség és gyümölcsboltot nyitott meg pénteken debrecenben a hajdu-bihar megyei szövetkezeti közös vállalat. nagy segítséget jelent a háziasszonyoknak a bevásárlásnál a reggel 7-től este 8-ig nyitva tartó újrendszerű szakbolt, ahol szeletelt, előre kimért káposztától kezdve a debreceni konzervgyár mirelit készítményéig mindent egy helyen tudnak megvásárolni. a most átadott üzlet a mék-nek debrecenben az ötvenegyedik boltja. /mti/

-. -

bb 28. a magyar biofizikai

gk/hi/pg hgy

1975. október 24.

és a magyar biokémiai társaság október 27-én 10 órára az akadémia székházában meghirdetett tudományos előadása hosemann berlini vendégprofesszor betegsége miatt elmarad. /mti/

-. -

bb 29. a műcsarnokban

tm/hi/pg hgy

1975. október 24.

nagy sikerrel bemutatott iii. nemzetközi kisplasztikai biennálé műszaki okok miatt november 9-e helyett október 26-án este hat órakor zárul. /mti/

-. -
- 21 -

11-55/pg

12²⁰g

bb. 27. marx-engels válogatás, a xi. kongresszus jegyzőkönyve -
gazdag választék a politikai könyvnapokon

t/ró/gk/rj hi hgy

1975. október 24.

október 31-én vácott lesz a 14. politikai könyvnapok országos megnyitója; az új könyvekről, a különböző programokról berei andor, a kossuth könyvkiadó igazgatója tájékoztatta pénteken az újságírókat. több mint 20 új könyv lát napvilágot mintegy háromnegyedmillió példányban. közöttük számos olyan mű, amelyet régen várnak a politikai irodalom kedvelői. marx és engels válogatott művei három kötetben kerülnek a boltokba, s ennek az új válogatásnak az az érdekessége, hogy - számos igen fontos mű teljes közlésén kívül - más, rendkívül fontos művekből kiemelve találja az olvasó a tanulás szempontjából lényegesebb részeket. a marxizmus-leninizmus klasszikusainak kiskönyvtára új köteteként lát napvilágot engels: a család, a magántulajdon és az állam eredete című műve, amelyben feltárja a civilizáció és az azt megelőző korok családi viszonyainak fejlődését, a magántulajdon és az antagonizmus osztlályok kialakulásának okait. a magyar szocialista munkáspárt xi. kongresszusának jegyzőkönyve - a nagy érdeklődésre való tekintettel - utánnomásban jelenik meg.

a termelés és a tudomány, a termelés és az oktatás összekapcsolásáról, a tudományban és a technikában világszerte zajló forradalomról szól v.n. turcsenko „a tudományos-technikai forradalom és az oktatás forradalma” című monográfiája. a könyvben különösen sok szó esik az iskoláról, az oktatásban szükségessé váló, a kor követelményeinek megfelelő tanítási módszerről. a történelmi tényeket érdekesen feldolgozó kötetek kedvelői bizonyára örömmel üdvözlik majd l. bezimenszkij „a titkos barbarossa-dosszié” című munkáját. a szerző művében felhasználta a nürnbergi pernek a szovjetunió, az ndk, az nszk különböző levéltárainak anyagát, számos visszaemlékezést és történelmi publikációt, valamint a leírt események részvevőivel folytatott magánbeszélgetések anyagát. a fasiszta németország tengeralattjáró háborujának borzalmaait írja le p.h. freyer „halál a tengereken”, című, ezuttal harmadik, változatlan kiadásban megjelenő könyvében.

az európai szocialista országok gazdasága - ez a címe a szerzői kollektíva összeállításának, amely egyetlen kötetben kínálja az összes európai kgst-ország gazdasági fejlődésére vonatkozó adatokat. a könyvet magyar szakemberek, az egyes országok gazdasági életének, sajátos viszonyainak avatott ismerői írták.

/folyt.köv./

11.55 rj

- 22 -

1230g

bb. 27. / marx-engels... 1. folyt./rj

hazánk megyéin, városain és falvain vezeti végig olvasóit a „magyarország megyéi és városai”, című érdekes, újszerű kiadvány. részletes adatokkal, a történelmi eseményekhez igazodva mutatja be, milyen változások történtek a gazdasági szerkezetben, az életszínvonalban, az idegenforgalomban, az élet és a gazdaság egyéb területein. a kiadó ország-világ-sorozatát gazdagítja kereszty andrás „a huszévesek városa”, című munkája; „a világ fővárosai”, nemcsak a városok földrajzi fekvését, éghajlati viszonyait, népességi adatait, történetét, gazdasági szerepét és fontosabb kulturális intézményeit ismerteti, hanem - szebbnél szebb felvételek segítségével - izelítőt ad a világ nagy metropolisainak hangulatából.

a szépirodalmi könyvek sorában adják közre a „órák, napok, évek”, című könyvet: írásait három évtized terméséből válogatták: emlékezetes nagy novellák és uttörő próbálkozások, a maguk idejében vitát kiváltó írások kaptak helyet ebben a könyvben. zalka miklós „füstkarikák”, című könyve a felszabadulás idejének eseményeit eleveníti föl; mihail kolcov spanyolországi naplója a hős spanyol népnek a fasiszta bitorlókkkal szembeni fegyveres ellenállásáról szól krónikás hűséggel.

a politikai könyvnapok alatt 4300 pártszervezetben, 2600 községben rendezik meg a politikai kiadványok nagy seregszemléjét, kiállításokat, könyvbemutatókat. /mti/

..-

bb 30 . felhasználható 17 órától

„ szép magyar könyv 1974 „, kiállítás kaposvároitt

vid/fm/pg cz

1975. október 24.

az őszi somogyi könyvhetek záró eseményeként - a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülete és a kaposvári pal-miro togliatti megyei könyvtár rendezésében - pénteken drucker tiber, az egyesület főtitkára megnyitotta a „ szép magyar könyv 1974 „, kiállítást. a megyei könyvtár előadótermében szánti-zenőt díjazott vagy jutalmazott könyvet és tizenhét illusztrációt mutatnak be. /mti/

..-

- 23 -

12.20/pg

1320g

bb 34. felhasználható 15 óra után

kiállítás csornán

vid/fm/pg -cz 1975. október 24.

az ideai győr-sopron megyei felszabadulási pályázaton díjat nyert 38 képből pénteken kiállítás nyílt a csornai muzeumban. a megnyitó alkalmával előadás hangzott el a rábaközi régészeti lelőhelyekről. /mti/

-. -

bb 35. felhasználható : 17 óra után!

kiállítás a győri műcsarnokban

vid/fm/pg -cz 1975. október 24.

d. hódosi piroska és sándorfalvi sándor festőművészek alkotásaiból pénteken kiállítás nyílt a győri műcsarnokban. mindkettőn évek óta dolgoznak a győri művésztelepen, s mostani tárlatukon bemutatják győri témájú festményeiket is. /mti/

-. -

bb 36. sikeres lehalászás a kisalföld halastavain -az apróbb 50-70 dekás pontyokat a folyókban szabadon engeddig

vid/fm/pg -cz 1975. október 24.

gazdag zsákmányt ígér az őszi lehalászás a kisalföld halastavain. a győri előre halászati szövetkezet egyik brigádja a hét eleje óta 165 mázsa halat, főleg pontyot fogott ki az egyik halastóból. a másfél-két - és három kilós pontyok mellett szép számmal fogtak növényevő halakat: busát és amurt is. kíséreltképpen pénteken megkezdték a szövetkezet győri virágpiacon nagy sikere volt, a halkedvelők körében. Lmár

ugyancsak új kezdeményezés, hogy a kilón aluli, főleg 50-70 dekás kifogott pontyokat a folyókban szabadon engedik. a héten eddig 90 mázsa pontyot engedtek szabadon a mosoni-dunában, valamint a szigetközi duna-szakaszon. a halászok szombaton és vasárnap pihenőt tartanak, hétfőn pedig folytatják a tavak lehalászását. összesen mintegy 5 vagonos zsákmányra számítanak. ebből két vagonnyi pontyot engednek szabadon a folyókba. /mti/

-. -
- 24 -

12.40/pg

13³⁰g

bb. 31. halálos baleset

s/rj -cz

1975. október 24.

szolnok belterületén a mártírok uti vasuti átjáróban szücs ferenc 40 éves munkagép-kezelő, kunmadarasi lakos munkagéppel elütötte tóth imre 45 éves kerékgyártó, szolnoki lakos kerékpárost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a baleset oka: a munkagép vezetője nem biztosított elsőbbséget a kerékpárosnak. /mti/

-. -

bb. 32. időjárásjelentés

rj -cz

1975. október 24.

a meteorológiai intézet jelenti október 24-én pénteken 13 órakor:
szép, őszi idő

az óceáni nedves léghullámok a brit-szigeteken át a skandináv-félsziget fölé áramlanak. hatásukra ott erősen felhős, párás, helyenként esős az idő. szárazföldünk nyugati, középső és keleti része fölött magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el. ezeken a területeken a hajnali és a reggeli órákban párás, sokfelé ködös az időjárás. a köd feloszlását napos, száraz, kellemes, őszi idő követi. a kárpát-medence időjárását is a leszálló légmozgások határozzák meg, ezért a következő 36 órában is folytatódik a kellemes, őszi idő.

hazánkban csütörtökön az ország délnyugati részén erősen, máshol változóan felhős volt az ég, 3-8 órán át sütött a nap. csak egy-két helyen esett kisebb eső. a lehullott eső mennyisége sehol sem haladta meg az 1 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 12, -16, máshol 17-20 fok között alakult. ma hajnalra északkeleten 1-5, máshol általában 5-10 fokig hűlt le a levegő. a hajnali órákban párás, helyenként ködös idő volt. délelőtt változóan felhős volt az ég. a délelőtt folyamán a köd nagy része feloszlott. 11 órára általában 10-14 fokig emelkedett a hőmérséklet.

/folyt.köv./

12.38 rj

- 25 -

13³⁰g

bb. 32. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 13.1 fok volt, 3.7 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

kevés felhő, eső nélkül. a hajnali órákban párák, több helyen ködös idő. mérsékelt időnként kissé megélénkülő északkeleti, keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 13-18 fok között.

a duna vizállása budapestnél 202 cm.
/mti/

-. -

bb. 37. 25 éves a műszeripari kutató intézet

t/kg/gk/sl/rj -cz

1975. október 24.

megalakulásának negyedszázados évfordulója alkalmából pénteken tudományos ülészakot tartott a műszeripari kutató intézet a szot váci uti irodaházában.

a magyar műszeripar viszonylag fiatal iparág, fejlődése az intézet megalakulásával egyidőben indult meg. 25 év alatt a műszeripar harminckétszeresére növelte termelését. az intézet kutató-fejlesztő munkája során adatgyűjtő és feldolgozó műszereket, orvosi, diagnosztikai és terápiai berendezéseket dolgozott ki, itt készültek a zsiguli és a polski-fiat 126-os műszerfalának bemérő és ellenőrző műszerei, megbízható tüzzelző berendezéseit többek között a szahalombattai dunamenti hőerőműben alkalmazták.

az ülészak résztvevői a következő ötéves tervidőszak feladatait is megvitatták, ezek közül legfontosabb a számítástechnika és az automatizálás további korszerűsítése. ezen belül különböző mérőkomplexumokat, számítógéppel vezérelt mérőautomatákat fejlesztenek majd ki.

az ülés alkalmával a kgm képviselői összesen 17 különböző kitüntetést nyújtottak át a kutató intézetben különösen jó munkát végzett dolgozók jutalmazására.

a tanácskozással egyidőben kiállítás is nyílt a szot irodaházban a műszeripari kutató intézet termékeinek fejlődéséről.
/mti/

-. -

12.55

- 26 -

1330g

bb. 38. felhasználható: 19 óra után!

operabemutató szegeden

vid/rj fm -cz

1975. október 24.

a szegedi nemzeti színházban pénteken este tartották meg az évad első operabemutatóját. mozart, „figaro házassága”, című operája került színre horváth zoltán rendezésében. a szegedi szimfonikusokat pál tamás vezényelte. a főbb szerepeket gyimesi kálmán, karikó teréz, berdál valéria, vághegyi gábor, sinkó györgy, turján vilma, réti csaba, vámosy éva és gregor józsef énekelte.

az operát a szegediek kettős, illetve hármas szereposztásban tanulták be, így a további előadásokon más énekesekkel is megismerkedhet majd a közönség. a díszletek sándor lajos, a jelmezek vágvölgyi ilona tervei alapján készültek. a karigazgató dékány endre, a koreográfus dr. baróthy zoltánné. /mti/

-. -

bb. 39. / felhasználható 19 órától !

szolidaritási nagygyűlés és névadóünnepség a mezőhéki táncsics tsz-ben

vid/fm/rj -cz

1975. október 24.

„a békéért és haladásért”, jelszóval pénteken szolidaritási nagygyűlést és ünnepélyes névadót rendezett a mezőhéki táncsics tsz kisz-bizottsága, a gazdaság mesterszállási művelődési házában. a demonstráción résztvevő mintegy kétszáz fiatal között jelen volt a hazánkban tanuló vietnami és chilei fiatalok hattagu küldöttsége is.

a nagygyűlést bagó bálint, a táncsics tsz elnöke nyitotta meg, majd popovics béla, a kisz-vezetőség tagja mondott ünnepi beszédet. a magyar fiatalok szolidaritásáról, baráti támogatásáról biztosította a fasiszta elnyomás alatt szynlódó, haladó chilei és az immár szabad országát építő vietnami népet.

az ünnepségen a táncsics tsz. 1. kerületének kisz-alapszervezete felvette ho spi minh nevét, a 4. kerület kisz-alapszervezetét pedig a hősi halált halt **Kuba-l** hazafiról, che guevaráról nevezték el. /mti/

-. -

13.00 rj

- 27 -

1330g

bb 33. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 8 órától

13 óráig

pg -cz

1975. október 24.

1. felsőoktatás és közművelődés
 2. a szovjet kultúra hete a rádióban
 3. a xii. tanács ülése
 4. a balaton vízkészletéről
 5. tornaterem társadalmi összefogással
 6. üzemtörténeti sorozat
 7. fejlesztik a tiszamenti üdülőket
 8. tovább szépül kőszeg
 9. áruházi tolvaj
 10. élővad befogás
 11. nyilatkozat a turizmus fejlesztéséről
 12. rendelet az állattartási beruházások egészségügyi fejlesztéséről
 13. diesel rakodógépek
 14. koncentrált településfejlesztés
 15. szoc. brigádok és műv. intézmények együttműködése
 16. oxigéngyár épül dunaföldváron
 17. vizsgáztatják a mikramidot
 18. a záhonyi vasutasok vállalása
 19. bővítik a szántóföldi olajtermesztést
 20. lottószámok
 21. lengyel szerszámgép-bemutató
 22. betonköpeny
 23. tanárok továbbképzése vépen
 24. atomerőmű építés
 25. újrendszerű szakbolt
 26. környezetvédelmi kiállítás
 27. gazdag választék a politikai könyvnapon
 28. tudományos előadás
 29. műcsarnok
 30. „szép magyar könyv,,
 31. halálos baleset
 32. időjárás
 33. hírojegyzék
- /mti/

- 28 -

13.00/pg

13³⁰g

bb 40. készülnek a termelésre a tűzsújtotta Lyukói bányában

vid/fm/pg -cz

1975. október 24.

mint arról annak idején hírt adtunk, a borsodi szénbányák Lyukói üzemében szeptember 6-án - ismeretlen okból - tűz keletkezett. a „tűzfészek,, a mintegy háromszáz méter mélységben lévő déli 2-es vágatban pusztított. a mentést először a borsodi, majd később a tatabányai és a mecseki szénbányák különleges felszereléssel ellátott mentőrajai végezték. a lappangó tűzfészek megszüntetésére és a vágat helyreállítására indított munkát azonban megszakította a szeptember 20-án bekövetkezett kőzetomlás.

a kőzetomlást követően kidolgozott intézkedési terv alapján a vágatot mindkét oldalán lezárták, s attól huszonöt méterre kezdték meg egy új segédalpvágat kihajtását, annak légvágatával együtt. a felderítés során ugyanis megállapították, hogy szerencsére a napi több mint kétszáz vagon szenet adó frontfejtés nem szenvedett számottevő kárt.

az új vágatból a közelmúltban a fronthomloktól számított mintegy kilencven méterre „átlyukasztottak,, ahhoz a földalatti folyosóhoz, ahol a tűz keletkezett, s ott betongátat építettek. a gátba helyezett csöveken át teljes egészében vízzel árasztották el a földalatti üreget, hogy a még forró kőzetet lehűtsék. a vizet aztán leengedték, s pöntekre a megközelítőleg kilencven méteres vágatszakszt két oldalról tíz-tíz méter vastag „betondugóval,, lezárták. az így felhagyott vágat mellett huszonöt-huszonöt méter vastag „védőpillért,, hagynak. az új vágatban pönteken megkezdtek a tñ gyűrűs biztosítást a kőzetnyomás ellen, s a tervek szerint a három szárnyú front egyik részén, az ugynevezett déli kettős homlokon a termelést november első napjaiban megkezdik. újabb vágat kihajtásával a további két fronthomlok szállítását is megoldják, így még ebben az évben a további két fronthomlokról is szenet küldenek a felszínre. /mti/

- 29 -

13.25/pg

14¹⁵g

bb. 41. a tallinni operaház vezető-koreográfusa a pécsi balett-
nél - három művet tanít be

vid/rj fm -cz

1975. október 24.

a pécsi balett meghívására pécsre érkezett mai mardmaa,
a tallinni rat estonia operaház vezető-koreográfusa. három művét
tanítja be az együttesnek, amelyeknek stílusa és dramatikája illeszke-
dik a pécsi alkotói műhely hagyományaihoz. a mostani találkozás
célja, hogy megismerkedjék az együttesel, betanító munkáját pedig
a jövő év tavaszán kezdi meg pécsen. /mti/

--

bb. 42. felhasználható, 17 óra után!

csillagászati hét leninvárosban

vid/rj fm -cz

1975. október 24.

csillagászati hét kezdődött pénteken leninvárosban. az október
31-ig tartó rendezvénysorozat bevezető előadását dr. kulin györgy
tartotta.

a csillagászati hét alkalmából adták át pénteken a leninvárosi csil-
lagászati kör új, ötszáz milliméteres tükörátmérőjü, négy méter
hosszu távcsövét, amely a legnagyobb amatőr távcső az országban.
az új berendezést az uránia csillagvizsgáló segítségével a leninvá-
rosi csillagászati szakkör tagjai és a tiszai vegyi kombinát szo-
cialista brigádjai nagyrészt társadalmi munkával készítették el. a
tizenöt tonna súlyú távcsővel mintegy kétezerszeres nagyítás érhető
el. /mti/

--

bb. 46. felhasználható 19 óra után!

színházi bemutató kecskeméten

vid/fm/rj -cz

1975. október 24.

a kecskeméti katona józsef színház pénteken bemutatta roy-hen-
derson: „diákszerelm”, című zenés játékát. az új évad máso-
dik kecskeméti bemutatójának főbb szerepeit lakky józsef, albert éva,
sopron ágnes és hetényi páál alakította. a jelmezeket poós éva, a
diszleteket csányi árpád tervezte. a darabot bozóky istván rendezte.
/mti/

--

13.50 rj

- 30 -

14.50 g

bb. 44. megkezdődött az „édes anyanyelvünk”, országos verseny
sátoraljaujhelyen

vid/fm/rj -cz

1975. október 24.

sátoraljaujhely város tanácsa több más intézménnyel közösen az
idén második alkalommal rendezi meg az anyanyelvünk ápolására, az
íranta való szeretet kibontakoztatására, a középfoku iskolát végző
tanulók nyelvi érdeklődésének fejlesztésére az „édes anyanyelvünk”,
országos versenyt.

a második alkalommal megrendezett nyelvi vetélkedőn tizenhét me-
gye, valamint az öt megyei jogú város és a rendező sátoraljaujhely
középiskoláinak két-két, míg budapestről tíz, összesen ötvenhat
versenyző vesz részt.

a verseny elődöntője pénteken, sátoraljaujhelyen az írásbeli
feladatok megoldásával megkezdődött. a résztvevő diákoknak harminc
perc állt rendelkezésre a megadott szöveg nyelvtani és nyelvhe-
lyességi kijavítására, majd pedig két és fél óra alatt kellett ki-
tölteniök a nyelvtani feladatlapot. /mti/

--

bb. 47. új pálmaház debrecenben

vid/fm/rj -cz

1975. október 24.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem botanikus kertjében
360 négyzetméter alapterületű és majdnem hét méter magas pálma-
házat létesítettek, amelyben éppen virágzik az óriás pálma, érik
a citrom, három méternél magasabbra nőtt az apró mikulás-virág fája. a
pálmaház nemcsak oktatási célokat szolgál, hanem a természetet,
a botanikát kedvelő látogatók előtt is állandóan nyitva áll.
/mti/

--

bb. 48. „néprajzi kutatások zemplénben”,

vid/rj fm -cz

1975. október 24.

címmel rendeztek pénteken tudományos tanácskozást a szerencsi vár-
ban lévő helytörténeti muzeumban. a miskolci muzeológusokon kívül
debreceni kutatók is részt vettek a tanácskozáson. dr. bodó sándor,
a miskolci muzeum igazgatóhelyettese referátumában rámutatott:
annak ellenére, hogy több évtizede dolgozzák fel ennek a vidéknek
a hegyvidéki lakóházépítésre, a fa felhasználására, a lejtős-hegy-
vidéki gazdálkodásra vonatkozó emlékeit, még mindig sok a „fehér
folt”, ezeknek feltárása annál is sürgetőbb, mert a megváltozott
viszonyok között egyre kevesebb marad meg ezekből az értékekből.

a tanácskozás során az előadók szóltak többek között a világ-
hírű tokaj-hegyaljai borvidéken - éppen a szőlőtermesztés követke-
ztében - a középkorban kialakult mezővárosokról, az ott megtelepe-
dett és kiszélesedett céhes iparról. ismertették a kőből, egyes helye-
ken boronafából készített népi építmények - lakóház, lábascsur, paj-
ta-építésének módját, berendezését, használatát, és foglalkoztak a
munkaeszközök alakulásával is. /mti/

--

14.00 rj

-31-

14.50 g

bb 43. teljesítik vállalásaikat - a Lampart zim hat gyárának szocialista brigádvezetői tanácskoztak salgótarjánban

vid/fm/pg -cz

1975. október 24.

a Lampart zim ^{hat}gyárának szocialista brigádvezetői tanácskoztak pénteken salgótarjánban 1975. eddig eltelt háromnegyedének eredményeiről, s a hátralévő hónapok tennivalóiról. a vállalat dolgozói az év elején 42 millió forint megtakarítására tettek vállalat körülmények között anyag-és energiagazdálkodással, selejtsökkenéssel, jobb munkaszervezéssel, a termelékenység emelésével. vállalásaikat eddig - időarányosan - teljesítették. a Lampart zim szocialista brigádjainak konferenciáján további tartalékok feltárására hívták fel a figyelmet, amelynek révén az éves vállalat akár túl is teljesíthető. /mti/

--

bb 45. vízügyi szakemberek négynapos tapasztalatcseréje szolnokon

vid/fm/pg -cz

1975. október 24.

az ország vízügyi igazgatóságainak, vállalatainak szakemberei - mintegy kétszáz - négynapos tapasztalatcserén vettek részt szolnokon. az ovh és a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság közös rendezésében 26 előadást hallgattak meg az ötödik ötéves terv vízügyi feladatairól, az ágazat műszaki, gazdasági és tervezési kérdéseiről. a következő tervidőszak egyik kiemelt feladata - mint hangsúlyozták - a lakosság vízellátásának további javítása. a napi víztermelő kapacitást 810 ezer köbméterrel növelik, ami lehetővé teszi, hogy újabb 400 ezer lakást kapcsoljanak be a vízszolgáltatásba, vagyis az ország lakosságának több mint 70 százaléka kap korszerű vízművekből ivóvizet.

tovább fokozzák az árvízvédelem biztonságát, fejlesztik a védműveket, amelyekkel mintegy 500 milliárd forint értékű nemzeti vagyont védenek a tervidőszak végére. a mezőgazdasági vízhasznosítás terén a szemes- és a szalastakarmány, a zöldség és a gyümölcs, a rizs és az egyéb kultúrnövények öntözésének fejlesztését helyezik előtérbe. a tanácskozás résztvevői két napot területen töltöttek: tanulmányozták a kiskörei vízlépcső főművét, öntözőrendszerét, ismerkedtek a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság területén alkalmazott kísérleti partvédelmi, folyamszabályozási módszerekkel. a négynapos tapasztalatcseréje pénteken a bemutatók értékelésével zárult. /mti/

--
- 32 -

13.55/pg

14.57 G

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

embargo: 18.30-ig!

bb 60. ülést tartott az elnöki tanács

hi-ju -cz

1975. október 24.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

Gör Nagy Sándor nehézipari minisztériumi államtitkárt - saját kérésére, egészségi állapota miatt, érdemei elismerésével - az elnöki tanács felmentette tisztségéből és dr. Juhász Ádámot nehézipari minisztériumi államtitkárrá kinevezte.

az elnöki tanács törvényerejű rendelettel szabályozta az egészségügyi miniszter irányítása alá tartozó egészségügyi és szociális intézmények orvosvezetői kinevezésének időtartamát. a törvényerejű rendelet 1976. január 1-vel lép hatályba.

végül az elnöki tanács birákat mentett fel és választott meg. /mti/

--

14.45/ju

15.00

- 1 -

e m b a r g o : 18.30-ig!

bb 61. felmentések, kinevezések

hi-ju -cz

1975. október 24.

a minisztertanács dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettest - érdemei elismerésével, - asztalos lajos kohó- és gépipari miniszterhelyettest - egészségi állapota miatt, érdemei elismerésével - miniszterhelyettesi tisztségéből felmentette és nyugállományba helyezte.

a minisztertanács dr. kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettest, dr. lénárt lajos mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettest, kiss ernő kohó- és gépipari miniszterhelyettest miniszterhelyettesi tisztségéből felmentette, egyidejűleg hammer józsefet mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettesté, dr. horváth lászlót nehézipari miniszterhelyettesté, dr. kovács imrét mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettesté, kovács sándort mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettesté, rabai béla kohó- és gépipari miniszterhelyettesté, zseggellér istvánt nehézipari miniszterhelyettesté kinevezte. /mti/

-- **blittvai istvánt kohó- és gépipari miniszterhelyettesté**

e m b a r g o : 18.30-ig!

bb 62. kitüntetés

hi-ju -cz

1975. október 24.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa asztalos lajos kohó- és gépipari miniszterhelyettesnek több évtizedes eredményes munkássága elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetését adományozta.

a kitüntetést losonczy páál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál németh károly, az mszmp központi bizottsága titkára és nemeslaki tivadar kohó- és gépipari miniszter. /mti/

--

14.50/ju

- 2 -

1530

bb 49. elutazott a bolgár kulturális delegáció

tr-ju hi -cz

1975. október 24.

pénteken elutazott hazánkból az alexandra, a kulturális és művészeti bizottság elnökhelyettese vezette bolgár kulturális delegáció, amely a magyar-bolgár kulturális együttműködési vegyesbizottság iii. ülésén vett részt. a küldöttséget magyarországi tartozkodása során fogadta dr. orbán lászló kulturális miniszter.

a küldöttség bucsuztatásán megjelent garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes és radi botev, a bolgár nagykövetség ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

bb 50. tanácskozik a nyomda-, a papíripar- és sajtó dolgozói szakszervezetének xl. kongresszusa

t ol/tr-ju sl -cz

1975. október 24.

ötvenezer szervezett dolgozó képviselőjében 191 küldött részvételével pénteken a szot központi iskolájában megkezdte munkáját a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének xl. kongresszusa. a kétnapos tanácskozáson részt vesz győri imre, az mszmp kb titkára, timmer józsef, a szot titkára, keserü jánosné könnyűipari miniszter, valamint heinz deckert, a szakszervezeti világszövetségben belül működő nyomdaipari állandó bizottság elnöke is. pavlovszky ferenc elnöki megnyitóját követően kimmel emil főtitkár szóbeli beszámolója egészítette ki a központi vezetőség írásos jelentését. szólt a papír- és a nyomdaipar dolgozóinak termelési eredményeiről. négy esztendő alatt mindkét ágazatban egyaránt 55-56 százalékkal növekedett a termelés. hasonló fejlődés tapasztalható a sajtó és a könyvkiadás területén, ahol a teljesítmény növekedésének pénzben ki sem fejezhető politikai és kulturális haszna van. a szakszervezethez tartozó dolgozók helytálltak a kongresszusi és a felszabadulási munkaversenyben, négy év alatt megduplázódott a szocialista címet kapott brigádok száma, s közülük a legjobbak magas kitüntetésekben részesültek. a beszámolási időszakban új papírgyárak és nyomdák kezdték meg a munkát, s ezeken a helyeken magas termelékenységet biztosítanak a munkafeltételek, korszerű a szocialis ellátottság. több vállalatnál lakásépítéssel járultak hozzá a munkások helyzetének javításához. a kormány bérpolitikai intézkedésekkel is segítette a papír- és a nyomdaipari dolgozók életszínvonalának emelkedését. a beszámoló a továbbiakban foglalkozott a régi üzemek, gyárak gondjaival. nem egyben még alapvető szociális létesítményeket nélkülöznek, az ipar egészében szorongat a munkaerőhiány, s több helyen is szinte állandósult a túlóráztatás, s kényszerűség miatt gyakran kevésbé felkészült szakembereket kell hozzáértést igénylő berendezések mellé állítani. a kipróbált szakgárdának, különösen a szedőknek és a könyvkötőknek a munkahelyi igénybevétel miatt kevés idejük marad a művelődésre, a szakmai továbbképzésre. ezért hangsúlyozta a beszámoló, hogy jórészt ésszerűbb munkaszervezés útján feltétlenül csökkenteni kell a túlórákat.

/ folyt. köv./

14.00/ju

- 33 -

bb 50. tanácskozik a 1. folyt./-ju

a beszámoló kiemelte, hogy jelentősen fejlődött a szakszervezet tevékenysége, a tagság aktivitása is fokozódott. szorosabbra fűződtek a vezető szervek és az állami felügyeleti szervek kapcsolatai.

a központi vezetőség beszámolójában nagy hangsúlyt kapott, hogy az adott lehetőségeken belül a következő tervidőszakban is létrejőjenek azok a feltételek, amelyek révén a tagság eredményesen járulhat hozzá a szocialista építőmunkához. a rendelkezésre álló források körültekintő, a szakszerűség követelményeit szem előtt tartó felhasználásával döntsenek az újabb beruházásokról, és fejlesszék tovább a papír- és nyomdaipart, valamint a könyv- és a lapkiadást. részesítsék előnyben azokat az elképzeléseket, amelyek munkaerőmegtakarítást eredményezhetnek. a beszámoló felhívta arra is a figyelmet, hogy nem feltétlenül fontos az írásművek többségét drága importpapírra nyomni, illetve aki a díszesebb, könyvtárát szépítő műveket vásárolja, saját zsebéből fizesse meg az előállítás többletköltségeit, ne legyen természetes a luxusigények állami dotálása.

a tagság életkörülményeinek javításával kapcsolatban a központi vezetőség hangsúlyozta, hogy a béreket a népgazdasági árnyoknak megfelelő szinten kell tartani oly módon, hogy megvalósulhasson a párt xi. kongresszusa meghatározott életszínvonalpolitika.

a jövő tennivalóinak ellátása érdekében a központi vezetőség szükségesnek tartja a szakszervezet belső demokratizálásának fejlesztését, a taggyűlések és más fórumok szerepének növelését, hatékonyságuk fokozását, s a választott testületek határozatainak fegyelmezett végrehajtását.

általában véve javítani kell az alapszervezeti munka feltételeit, s ehhez kapcsolódóan ajánlotta a központi vezetőség a kongresszusnak, hogy haladéktalanul kezdjék meg az újonnan választott szakszervezeti tisztségviselők oktatását, és a hosszabb idő óta tisztségüket betöltők részére biztosítsa a továbbképzés lehetőségét.

nagy sullyal foglalkozott a beszámoló az utánpótlás, a fiatalok nevelésével, szakmai felkészítésével. ajánlotta az újonnan megválasztásra kerülő központi vezetőségnek, hogy a könnyűipari és az oktatásügyi minisztériummal közösen vizsgálja meg, mit kell tenni a papír- és nyomdaipari szakmunkásképzésben ahhoz, hogy a közeljövőben munkába álló új gépek, s a korábbiaktól eltérő technológiák valóban hozzáértő kezekbe kerüljenek.

/ folyt. köv./

14.10/ju

- 34 -

1635

bb 52. csalókat ítélték el

vid/fm/pg -cz

1975. október 24.

szücs károlyné és felgyői ilona, a tarján és vidéke takarékszövetkezet volt dologzói felett ítélték az esztergomi megyei bíróság. mindkettőjüket magánokirat-hamisítással elkövetett, jelentőst kárt okozó csalás miatt mondták ki bűnösnek.

szücs károlyné 1965-től 1972-ig ügyvezetője volt a takarékszövetkezetnek, s ebben a minőségben egyedül bírálta el az egyes kölcsönök, kérelmek jogosságát. 1968-tól sorozatosan vett fel saját részére célkölcsönöket a takarékszövetkezettől, melyeket a meghatározott céltól eltérően használt fel. a kölcsöncél megjelölése legtöbb esetben valótlan volt, csupán azt szolgálta, hogy a hitelezés formálisan megtörténhessék. szücsné a kölcsönök részleteit ugyan havonta törlesztette, de mindig az újabban és újabban felvett, s egyre nagyobb összegű kölcsönökből. cselekményeinek leleplezésekor csaknem százezer forint volt kölcsöntartozása, s ebből eddig csak harminckétezer forintot fizetett vissza. szücsné több esetben különböző összegeket fogadott el olyan személyektől, akiknek takarékszövetkezeti hitelt folyósított.

szücsné visszaélését azzal tetézte, hogy masok neve alatt, egyes esetekben az érintett személyek beleegyezésével, más esetekben azok tudta nélkül üres nyomtatványok megtévesztő aláíratásával, vagy okirathamisítással vett fel saját részére 25 000-30 000 forintos kölcsönöket. hasonló fiktív célmegjelölésű kölcsönök sorozatos felvételét engedélyezte munkatársának, felgyői ilonának is, aki ugyancsak egyre inkább eladósodott, s tartozásait mindig az újabb kölcsönökből egyenlítette ki. cselekményeinek felfedezésekor 86 000 forint volt a kölcsöntartozása, amelyből eddig csak 18 000 forintot fizetett vissza. az éves revíziós vizsgálatok szücsné és munkatársa visszaéléseit nem fedték fel, illetve ez csak akkor történt meg, amikor visszaéléseik környezetükben már széles körben ismertté váltak.

az esztergomi megyei bíróság szücs károlynét egy évi és 10 hónapi szabdságvesztésre ítélte, és két évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától, - felgyői ilonára pedig egyévi szabdságvesztést szabott ki, a közügyek gyakorlásától pedig egy évre eltiltotta. /mti/

- 35 -

14-10/pg

15059

51. teljesítette negyedik öt éves tervét az ózdi kohászati üzemek két gyáregysége

vid/fm/pg -cz

1975. október 24.

ujabb kiemelkedő munkasiker született ózdon. az mszmp 11. kongresszusa, valamint a hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére rendezett munkaverseny során az ózdi kohászati üzemek finomhengermű gyárrészlegének szocialista brigádjai harminchat esetben döntötték meg a régi termelési rekordot.

a munkaverseny második szakaszában az éves terv és a negyedik öt éves terv sikeres befejezéséért versenyeztek a gyárrészleg szocialista brigádjai. ennek során pénteken hajnalra a finom-hengermű gyárrészleg teljesítette a negyedik öt éves tervben előírt kétmilliókétszáznyolcvanezer tonnás hengerelt készáru -termelési tervét. a kiemelkedő munkasiker jelentőségét növeli, hogy ezzel lehetővé vált az év hátralévő időszakában terven felül mintegy kilencvenezer tonna jóminőségű hengereltáru gyártása. ennek elkészítése mintegy ötvennégy millió forint értékű többlet-hengereltáru jelent majd a népgazdaság számára.

ugyancsak pénteken befejezte a negyedik öt éves tervben száztizenhatezer tonnás égetett samottáru gyártására előírt tervét az ózdi kohászati üzemek tüzállóanyag gyárának tizenhat szocialista brigádja. a csaknem két és fél hónapos előny egyúttal azt jelenti, hogy december végéig terven felül csaknem négy-és félezer tonnát tüzálló téglát tudnak gyártani, amely az acélmű negyedik éves tüzállótégla szükségletét elégíti ki. a többlettermelés értéke meghaladja a hétmillió forintot. /mti/

..-

bb 56. megnyílt a székesfehérvári domus lakberendezési áruház

vid/fm/pg -cz

1975. október 24.

pénteken székesfehérvár belvárosában átadták rendeltetésének a domus lakberendezési áruházat. a negyvenmillió forintos költséggel épített modern üzletet, a domus hálózat negyedik létesítményét szurdi istván belkereskedelmi miniszter, takács imre, a fejér megyei tanács elnöke, valamint csicsman józsef, a mszmp székesfehérvári városi bizottságának első titkára és kalmár dezső, székesfehérvár város tanácsának elnöke jelenlétében adták át rendeltetésének.

székesfehérvár új áruháza háromszinten huszmillió forint értékű butorral várja a vásárlókat. egyszerre harminc lakószobát, több gyermekbutort és konyhabutort tudnak bemutatni a hatalmas üvegfalakkal határolt áruházban. a székesfehérvári üzletben lakástextiliákat, világítási berendezéseket, és iparművészeti alkotásokat is lehet vásárolni. /mti/

..-
- 36 - az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára, závodi imre

14.30/pg

1540

bb. 53. bkv közlemények

be/rj -cz

1975. október 24.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy október 27-én hétfőn üzemkezdettől a 2-es, 4-es és 104-es autóbuszokat - a xii. kerület márvány utcában végzendő közműépítési munkák miatt

lékai tér felé: alagút utcáig változatlan - majd krisztina körút - déli pályaudvar-alkotás utca-királyhágó utca - tovább eredeti útvonalán,

lánchid felé: márvány utcáig változatlan - majd alkotás utca, déli pályaudvar- krisztina körút - mikó utca - attila utca - alagút utca - tovább eredeti útvonalán közlekedtetni.

új megálló 2-es, 4-es autóbuszok részére:

- lékai tér felé: - krisztina körút 34-es számú ház előtt,
- déli pályaudvar /12-es jelzéssel közös/
- lánchid felé: - déli pályaudvar /12-es jelzésével közös/
- attila utca 10-es számú ház előtt

104-es autóbusz részére:

- lékai tér felé : - krisztina körút 34-es számú ház előtt /2-es, 4-es jelzésével közös/

- gyöngyösi ut felé: attila utca 10-es számú ház előtt létesít.

közli továbbá, hogy október 27-től 28-ra és 29-től 30-ra virradó éjjel 23 órától 4 óráig a xiv. kerület thököly ut és császár andrás utca kereszteződésében végzendő vágányépítés miatt a 44-es villamosok nem közlekednek. a 67-es és a 69-es éjszakai járat szerelvényei máv telep illetve ujjpálya és nákospaták között a 68-as villamosok örs vezér tere és bosnyák tér között közlekednek.

bosnyák tér és baross tér között villamos viteldíjjal közlekedő autóbuszokkal biztosítja az utazóközönség elszállítását.

a forgalomkorlátozás miatt beállló változásokért a bkv az utazóközönség szíves megértését és türelmét kéri. /mti/

..-

14.30 rj

-37 -

1650

bb. 54. felhasználható: 17 óra után!

szeged és odesszai egyetem együttműködési munkatervének aláírása

vid/rj -cz

1975. október 24.

pénteken a szegedi józsef attila tudományegyetemen dr. fodor géza akadémikus, az intézmény rektora és v.v. szerdjuk professzor, az odesszai mecsnyikov állami egyetem rektora aláírta a két intézmény 1976-1977. évekre szóló együttműködési munkatervét.

a szegedi és az odesszai egyetem tíz éve tart fenn szerződésen alapuló testvéri kapcsolatot. évről évre bővül együttműködésük. számos intézetük közös kutatásokat folytat, közös kiadványokat is megjelentettek, és rendszeres a publikációk cseréje is.

a most aláírt együttműködési munkaterv szerint a következő két évben harminc oktató és kutató látogat majd hosszabb-rövidebb időtartamra szegedről odesszába, és ugyancsak harminc odesszából szegedre. a cserelátogatás időszakában kutatómunkát végeznek, előadásokat tartanak, kollégiumokat vezetnek.

évente mintegy ötven-ötven vegyész, történész és földrajz szakos hallgató utazik majd cserealapon egymás országaiba, tapasztalatcserét szolgáló ismerkedésre, terepgyakorlatokra. a hallgatók kölcsönösen résztvesznek az egyetemeik által szervezett nyári építőtáborokban is. /mti/

-. -

bb. 57. befejeződtek a magyar-bolgár belkereskedelmi árucseretárgalmi tárgyalások

i/kf/tm/sj rj sl -cz

1975. október 24.

a magyar-bolgár belkereskedelmi állandó munkacsoport 8. ülésének befejeztével molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes és ilienko kazakova bolgár belkereskedelmi és szolgáltatásügyi miniszterhelyettes pénteken aláírta a tárgyalások jegyzőkönyvét.

a megállapodás értelmében a két ország belkereskedelme 1976-ban az ideinél 28 százalékkal több fogyasztási cikket cserél. bulgária egyebek között férfilinget, csillárt, lábbelit, hangszert, irodaszert, apró háztartási cikkeket és gyermek tréningruhákat szállít a magyar kereskedelemnek, amelytől kemping-cikkeket, női műbőr-cizmákat, különféle szöveteket, játékarut, háztartási műbőr-anyagokat, gyorsfőző edényeket kap cserébe. az együttműködés dokumentációk cseréjére is kiterjed: a bolgár fél rendelkezésére bocsátják a budapesti domus áruház teljes dokumentációját. /mti/

-. -

14.40 rj

- 38 -

16.10

bb55. román nemzetiségi könyvtárak vezetőinek tanácskozása gyulán

vid/fm/pg -cz

1975. október 24.

pénteken gyulán, a mogyoróssy könyvtárban tanácskoztak csongrád, hajdu és békés megye román nemzetiségű könyvtárainak vezetői. a román anyanyelvi kultúra ápolásáról a román nemzetiségi báziskönyvtárak munkájáról tirityán katalin, az országos pedagógiai intézet nemzetiségi tanszékének munkatársa a román nyelvű könyvek nyelvművelésben való felhasználásáról tartott előadást és hangsúlyozta, a nemzetiségek anyanyelvén terjesztett könyvek kulturális jelentőségét.

ezt követően dr. urosevits daniló, az országos széchenyi könyvtár munkatársa, a nemzetiségi könyvtárak fejlesztésének eredményeiről szólt. elmondta, hogy nemzetiségi politikánk eredményeképpen hazánkban 1969-től népszerűsére emelkedett a nemzetiségi könyvtárak száma. ugyanezen idő alatt állami támogatással és a helyi tanácsok segítségével jelentősen növekedett a nemzetiségi könyvtárak könyvtárállománya. /mti/

bb 59. 30 éves a keszthelyi mezőgazdasági szakközépiskola

vid/pg -cz

1975. október 24.

keszthelyen, a városi művelődési központban a nagyváthy jános mezőgazdasági szakközépiskola alapításának 30 éves évfordulója alkalmából pénteken ünnepséget tartottak. az ünnepségen vajda bálint az mszmp városi bizottságának titkára - az iskola volt tanulója - mondott beszédet. varga lajos az alsópáhoki pétefi mezőgazdasági termelők szövetkezet elnöke zászlót adott át a 30 éves iskolának.

az ünnepséget követően kulturális napok kezdődtek, amelyen a jubiláló középiskola tanulói tesznek tanubizonytságot irodalmi, zenei és művészeti felkészültségükről. /mti/

-. -
- 39 -

14.45/pg

14.00

bb.64. a szomáli demokratikus köztársaságról, kapcsolatainkról

1 tf/tr/hi/fé -cz

1975.október 24.

az mti diplomáciai tudósítója írja:

magyarország 1960 októberében vette fel a diplomáciai kapcsolatot szomáliával, tehát néhány hónappal azután, hogy - 1960 júliusában - kikiáltották a függetlenségét ennek a kelet-afrikai országnak. természeti-földrajzi adatai közé tartozik, hogy területe mintegy 640 ezer négyzetkilométer, négy és félmillió lakosa van, fővárosa a körülbelül 200.000 lakosu mogadishu, gyorsan növekvő kereskedelmi és közigazgatási központ. szomália a legfejletlenebb mezőgazdasági ország afrikában. a lakosság háromötöde nomád állattenyésztő. fejlődésnek most induló iparra a hazai szükségleteket nem elégíti ki, 30 nagyobb ipari létesítmény / például cukor-, textil-, cementgyár, huskominát/ működik az országban. az utóbbi években megindult ásványfeltárások és az élelmiszerfeldolgozó ipar beindulása is egyelőre kévéssé éreztetik jótékony hatásukat a gazdasági életben.

szomália politikai alapállása: a pozitív semlegesség, és az el nem kötelezettség, a minden néppel való barátság, a népek önrendelkezésének, valamint a más államok belügyeibe való be nem avatkozás elveinek tiszteletben tartása. belpolitikai téren az állami apparátus megerősítése iránti szándék és a gazdaság fejlesztésére való törekvés dominál. a külpolitikában az 1969-es baloldali forradalom után kialakított irányvonalat követik: támogatják a nemzetközi szolidaritási és a nemzeti felszabadító mozgalmakat, harcolnak a kolonializmus és a neokolonializmus minden fajtája ellen, hangsúlyozottan elismerik a népek békés egymás mellett élésének elvét. miközben küzdenek a szomáliai nemzeti egység fenntartásáért, szoros kapcsolatot alakítottak ki az afrikai államokkal, az arab világgal, az el nem kötelezett országokkal, a felszabadító mozgalmakkal, a szocialista országokkal, elsősorban a szovjetunióval. szomália tevékeny szerepet játszik az afrikai egység szervezetben, a fajüldöző rezsimek elleni álláspontot képvisel.

az 1969 október 21-i baloldali fordulat után új lehetősége nyílt szomáliának a szocialista országokkal, köztük hazánkkal való kapcsolatainak fejlesztésére. 1971 februárjában puja frigyes a külügyminiszter első helyetteseként magyar jószolgálati küldöttséget vezetett szomáliába, ahol barátsággal fogadták delegációnkat. a megbeszéléseken kifejezték azt a reményüket, hogy a két ország közötti kapcsolatok eredményesen fejlődnek. a szomáliai fél késznek mutatkozott a kétoldalu kapcsolatok erősítésére mind politikai, mind gazdasági és kulturális téren, egyetértett ilyen javaslatainkkal. a politikai kapcsolatok erősítésére programba vettek magasszintű látogatásokat. az együttműködésnek ezen eseményei közé tartozik lonsonczi pál mostani utja is./mti/

15.30/fé

-.-
-40-

1510

bb. 58. hazaérkezett brnóból a magyar kereskedelmi küldöttség

t/kf/tm/sl rj -cz

1975. október 24.

dr. sághy vilmos belkereskedelmi államtitkár vezetésével pénteken hazaérkezett brnóból, az inteco ,75 kiállításról, a magyar küldöttség. /mti/

--

bb. 63. e m b a r g ó 18.30 óráig!

Losonczi pál szomáliába és dél-jemenbe utazik

gk/rj hi -cz

1975. október 24.

Losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke mohammed sziad barrénak, a szomáli demokratikus köztársaság legfelsőbb forradalmi tanácsa elnökének és szelim ali rubiának, a jemeni népi demokratikus köztársaság elnöki tanácsa elnökének meghívására a közeljövőben hivatalos, baráti látogatásra szomáliába és dél-jemenbe utazik. /mti/

1905

--

39/a-

bb.65. kapcsolataink a jemeni népi demokratikus köztársasággal

i tf/tr/hi/fé -cz

1975. október 24.

az mti diplomáciai tudósítója írja:

függetlenségi harcának eredményeként dél-jemen - a korábbi brit gyarmat - 1967 november 30. óta független ország, 1969 decemberétől: jemeni népi demokratikus köztársaság. területe mintegy 290.000 négyzetkilométer, az országban hat kormányzó-ság van. a lakosság száma - 1973-as adatok szerint - körülbelül 1,600.000; kétharmad része mezőgazdaságból és nomád állattenyésztésből él, a többiek városlakók / jobbára fejletlen ipari üzemekben és a szolgáltatásban dolgoznak./

a magyar népköztársaság 1967 december 2-án ismerte el a jemeni népi demokratikus köztársaságot, s még ugyanabban a hónapban nagyköveti szinten létesítettünk diplomáciai kapcsolatot. a jndk politikai irányításában fő szerepet vállal a felszabadítási mozgalom szervezője és vezetője: a nemzeti front, amely - az alkotmány értelmében - a demokratikus népi tömegek szövetségének megtestesítője. a front szoros politikai együttműködésre törekszik a szocialista országok kommunista és munkáspártjaival. a függetlenség kivívása óta alapvető társadalmi átalakulás ment végbe az országban, s ezt a pozitív folyamatot egyebek között olyan állomások jelzik, mint a földfoglaló reform és az államosítás végrehajtása, az áttérés a tervszerű gazdálkodásra. alapvető külpolitikai törekvés: a szocialista országokkal és a haladó arab államokkal való szoros kapcsolat kiépítése és ápolása, valamint a nemzeti felszabadító mozgalmak támogatása. a jndk külpolitikája egyértelműen haladó, antiimperialista, álláspontja szinte minden jelentős nemzetközi kérdésben azonos a szocialista országokéval.

politikai kapcsolataink a jndk-val - mindkét fél értékelése szerint - kedvezően fejlődnek. gyakoriak a két ország államférfiai közötti találkozók. 1970 óta járt a jndk-ban losonczi pál, czinege lajos, s több miniszterünknek van érvényes meghívása. az utóbbi években látogatást tett magyarországon a jndk-ból ali nasser mohamed miniszterelnök, valamint miniszterelnökhelyettesként mahmoud abdullah ushaish, továbbá több miniszter és más politikus.

gazdasági kapcsolatainkat 1973 áprilisa óta államközi egyezmények szabályozzák. kereskedelmi megállapodásunk biztosítja a legnagyobb kedvezmény elvének alkalmazását. hitelmegállapodást is kötöttünk. 1968 óta - segélyként - szállítottunk élelmiszert, textilliókat, gyógyszert, gépeket, kisüzemi berendezéseket./folyt.

köv./
15.40/fé

-41-

1415

bb.65./ kapcsolataink...folyt/fé

műszaki-tudományos együttműködési megállapodás alapján - a tesco közreműködésével - a mém, az egészségügyi minisztérium és az országos vizügyi hivatalhoz tartozó intézmények szakemberei dolgoznak a jndk-ban, ahonnan szakmai képzésre és továbbképzésre ösztöndíjasként is érkeznek fiatalok magyarországra. eddig tizen szereztek nálunk diplomát, jelenleg hatvanan tanulnak hazánkban felsőoktatási intézményekben. 1975 áprilisában légügyi egyezményt kötöttünk, s a továbbiakban várható egészségügyi egyezmény aláírása is.

kétoldalu kapcsolataink fejlesztése során a jndk vezetői több esetben kifejezésre juttatták, hogy nagyra értékelik a magyar népköztársaságtól kapott sokrétű támogatást és segítséget./mti/

-. -

bb.66. törvényerejű rendelet az orvosok munkaviszonyának szabályozásáról

i ro/mm/hi/fé -cz

1975. október 24.

az elnöki tanács törvényerejű rendeletet hozott egyes orvosok munkaviszonyának szabályozásáról. a jelenleg is érvényes jogszabályok szerint a gyógyintézetek /kórházak stb./ és az orvostudományi egyetemek beosztott orvosait határozott időre kell alkalmazni. az új rendelkezés megerősíti az eddigi rendszert, - hogy tudniillik a fiatal orvosok kórházban szerezzenek megfelelő szakmai gyakorlatot, emellett biztosítja a szakorvosképzést és - utánpótlást- ugyanakkor korszerűsíti az eddigi gyakorlatot mert a jövőben az eddiginél nagyobb hatáskört biztosít a kinevező szerveknek.

az elnöki tanács törvényerejű rendeletének másik fő elve alapján az orvos-vezetői feladatok ellátása /igazgatófőorvos és helyettesi, osztályvezető főorvosi/ az eddigi határozatlan időtartam helyett határozott időre - négy évre - szóló kinevezés alapján történik, amely többször meghosszabbítható. a határozott idejű vezetői kinevezés megszűnése nem érinti a volt vezető határozatlan idejű főorvosi munkaviszonyát. a törvényerejű rendelet az egészségügyi ellátás érdekeinek szem előtt tartásával lehetővé teszi a vezetésre legalkalmasabb személyeknek vezetői beosztásba helyezését, abban való megtartását, s a vezető beosztású orvosok szükség szerinti egészséges cseréjének megvalósítását.

az új törvényerejű rendelet nem érinti az orvostudományi egyetemek vezetőinek munkaviszonyát és egyéb kinevezési rendszerét, bevezetésével viszont az egészségügyi intézményeknél is gyakorlati válik a kutató intézetek és oktatási intézetek vezetőinél alkalmazott, határozott időre szóló vezetői kinevezési rendszer. a törvényerejű rendelet 1976 január 1.-én lép hatályba, fokatos végrehajtásáról az egészségügyi miniszter az illetékes főhatóságokkal egyetértésben gondoskodik./mti/

15.45/fé

-. -
-42-

1420

bb.67. az őszi bnv hozzájárult az áruellátás sokoldalú fejlesztéséhez - szurdi istván belkereskedelmi miniszter nyilatkozata

kf/s/sl/a/-cz

1975. október 24.

a bnv zárása alkalmából a következő nyilatkozatot adta szurdi istván belkereskedelmi miniszter az mti munkatársának:

- az idei őszi budapesti nemzetközi vásár mérlegét megvonva megállapíthatjuk, hogy a fogyasztási cikkek nagyszabású bemutatója alapvetően megfelelt céljának, betöltötte több-rétű rendeltetését. a vásár több mint 600 ezer látogatója meggyőződhetett arról, hogy ez idő szerint mire képes a tervszerűen fejlődő fogyasztási cikk ipar, s ennek megfelelően mit kínálhat a kereskedelem.

a látottak igazolták, hogy áruellátásunk jó, a jövő kiállításai biztatóak, a legkülönbözőbb fogyasztási javak választéka tovább bővül. ezt annak ellenére megállapíthatjuk, hogy az üzemek a vártnál talán kevesebb új terméket mutattak be, viszont sok olyan árucikk, ami a múlt évi bnv-n még csak minta és ígéret volt, most már szériában gyártott áruként szerepet a kiállításon. a bemutatót elsősorban a következő évek várható termeléséről és kínálatáról adott információknak kell tekinteni, amely még teljesebb lett volna azzal a tájékoztatással, hogy a bemutatott áruk közül melyik hol kapható, illetve mikor lesz megvásárolható és mi az ára. erre kevés kiállító vállalkozott.

a vásár jó alkalmat nyújtott a fogyasztási cikkek termelő vállalatok és a fogyasztók találkozására. a vállalatok, üzemek fontos tanulságokat meríthetnek a vásár eredményeiből, a közönség észrevételeiből. azt tartjuk helyesnek, ha a látogatók megjegyzéseit, kívánságait, a vállalatok a fogyasztó és a felhasználó tömegek társadalmi ellenőrzésének tekintik, a sokoldalú véleménynyilvánításnak a tükrében mérhetik le a legjobban termékeik, közönségsikerét, a még kielégítetlen igényeket, gyártmányfejlesztési elképzeléseik helyességét és fogyatékoságait. ha a termelővállalatok hasznosítják tapasztalatokat, akkor ezt a fontos funkcióját is jól betöltötte a vásár.

a kereskedelmi vállalatoknak nagy hasznukra vált, hogy az ipari ajánlatot most együtt láthatták.

/folyt.köv./

15.30/a

- 43 -

1420

kétségtelen, hogy ez tovább növelte tájékozottságukat. a kereskedelmi vállalatok minden bizonnyal módot találnak arra, hogy megrendeléseiket kiegészítsék, bővítsék, esetleg korrigálják. a vásár közönsége a kereskedelem számára is érzékletesen jelezte az igényeket, a kereslet újabb irányait és jellegét.

az őszi bnv a fogyasztási cikkek exportjának és importjának a területén is számottevő eredményekkel járt, importkapcsolataink tovább szélesedtek. ezt bizonyítják az üzletkötések, mindekelelőtt első számú partnereinkkel, a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. egyebek között 1,9 millió rubelért vásároltunk különféle szovjet butorokat, lakószobákat, szekrény-sorokat és egyedi butorokat, 1,1 millió rubelért kötöttünk le szovjet hiraástechnikai cikkeket, 200 ezer rubel értékű ndk gyártmányú elektromos háztartási gépeket, 300 rubel értékű cseh-szlovák gyártmányú háztartási üvegárut szereztünk be. megállapodásokat írtunk alá jugoszláv ruházati cikkek, portugál evőeszközök, finn tükrök szállítására. említésre méltó, hogy a hazai ipari és kereskedelmi vállalatok a jövő évre szóló konkrét kötésekön felül több ötéves együttműködési megállapodást is aláírtak.

Értesít

a kereskedelem a vásár tapasztalatai alapján fontos tanulságokat igyekszik levonni jövőbeni tevékenységéhez. a hazai fogyasztóközönség a növekvő életszínvonalnak megfelelően fokozottan érdeklődik az új, korszerű berendezések, készülékek és eszközök, a modern és divatos cikkek iránt. ez arra figyelmeztet bennünket, hogy még intenzívebben törekedjünk az erősen differenciált áruválaszték biztosítására azzal, hogy változatlanul elsőbbséget adjunk az olcsó áron elérhető cikkeknek. a kedvező tapasztalatok közé sorolható az is, hogy a szövetkezeti és a helyi ipar széles áruskálával jelentkezett a bnv-n. örvendete-sen javult például a helyi ipari butorgyártó vállalatok kínálata, s butoraik minősége már nemigen marad el a fejlett technológiával dolgozó nagyipari vállalatok termékei mögött. a szövetkezeti és a helyi ipari bemutatója jelzi, hogy ez a forrás mind nagyobb jelentőségű a kereskedelmi választék bővítésére, az áruellátás további javítása szempontjából.

/folyt.köv./

15.35/a

- 44 -

1730

sokat ígérnek a kereskedelmi munka általános fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez a kereskedelmi és vendéglátóipari gépek szakkiállításán látottak. számunkra a kiállítás azért volt különösen jelentős, mert a bemutatott berendezések és gépek a kereskedelem technikai fejlesztésének kitűnő eszközei, alkalmazásuk jól szolgálja a fejlesztés két irányát; a vásárlási körülmények javítását és a kereskedelmi dolgozók fizikai igénybevételének csökkentését. a belkereskedelmi vállalatoknak és szövetkezeteknek az idén 700 millió forint áll rendelkezésre gépesítésre. a tematikus kiállítás nagy segítséget nyújtott ahhoz, hogy kereskedelmünk a lehető legjobb gépi eszközöket használhassa fel a fejlesztés során.

külön is szeretném megemlíteni a lakás karbantartásánál, a különféle javítási és szerelési munkáknál hasznos barkácsoló eszközök kiállításának a sikerét - mondotta a miniszter. a látogatók elégedetten nyugtázhatták, hogy valamennyi kiállított termék a boltokban is kapható. üzleti megállapodásainkban gondoskodtunk arról, hogy a barkácsológépek a jövőben is elegendő szerszám és kiegészítő-alkatrész álljon rendelkezésükre.

a vásáron a fogyasztási cikkek felhasználásának fő témacsoportjai szerint szervezték meg az áruk bemutatását azzal a szándékkal, hogy a kiállítás mind a szakemberek, mint a nagyközönség számára áttekinthető legyen. a kereskedelmi szakemberek körében vita alakult ki arról, hogy megfelelő-e az a tematikus csoportosítás, egyes vélemények szerint nem nyújt megfelelő lehetőséget a különböző azonos rendeltetésű belföldi és külföldi termékek összehasonlítására minőségük, korszerűségük, használati értékük, és nem utolsósorban az árak egybevetésére. figyelmet érdemel a vélemény is, hogy a fogyasztási cikkek vásárát talán nem kellene minden évben megrendezni, esetleg elegendő volna két-évenként megtartani.

- az őszi budapesti nemzetközi vásártól azt vártuk, hogy a bel-és külföldi kiállítók, valamint a hazai fogyasztóközönség, nem utolsósorban pedig a termelővállalatok és a kereskedelem nagyszabású találkozója lesz. most, kapuzárás után elmondhatjuk, hogy valamennyi résztvevő elégedett lehet a vásár összképével és eredményeivel. a fogyasztási javak idei szakvásárát is fontos állomásnak tartjuk azon az úton, amely - életszínvonalpolitikánk szolgálatában - az áruellátás sokoldalú fejlesztéséhez, fogyasztóközönségünk mind jobb kielégítéséhez visz - fejezte be nyilatkozatát szurdi istván./mti/

15.40/a

- 45 -

1735

bb.68. befejeződött a kgst vegyipari állandó bizottság ülése

sl/a/-cz

1975. október 24.

október 21-24-ig budapesten tartotta 47. ülését a kgst vegyipari állandó bizottsága. a magyar delegációt dr. simon pál nehézipari miniszter vezette.

a bizottság megvitatta a komplex program, valamint a kgst xxix.ülésszakán elfogadott határozatok további realizálásának kérdéseit.

megtárgyalták a tagországok távlati együttműködési programja végrehajtásának ütemét a műtrágyák, növényvédőszeres és a kémiai, valamint biokémiai takarmányadalékanyagok gyártásának fejlesztése érdekében, továbbá elfogadták a kgst tagországok papír és cellulózipara nyersanyag bázisának bővítésére irányuló együttműködési javaslatokat.

tudomásul vették a kubai köztársaság delegációjának tájékoztatóját a cukornád-bagassz/melléktermék/ ipari felhasználása területén lehetséges együttműködésről.

a bizottság jóváhagyta 10 állandó munkabizottságának javaslatait. megvitatta a környezetvédelemmel, közös műszaki tervezéssel foglalkozó szakértői értekezletek munkájának eredményeit.

megtárgyalták továbbá az 1974-1975. évi legfontosabb tudományos kutató és kísérleti munkák eredményeit és az azok hasznosításával kapcsolatos javaslatokat.

a bizottság meghallgatta a háztartásvegyipari koordinációs központ és a vegyszálak problémáinak elemzésére alakult tanács vezetőinek tájékoztatását. foglalkoztak továbbá a vegyiparnak a számítógéptechnika segítségével történő tervezése és irányítása kutatási témájával.

a bizottság ülésén magyar szakértői beszámolót hallgattak meg,, a számítógéptechnika alkalmazása a vegyiparban,, címmel.

jóváhagyták az 1976. évi szabványosítási munkatervet és 38 szabvány-ajánlást fogadtak el a vegyipar és papír-cellulózipar termékeire.

az ülés résztvevői megismerkedtek a tiszai vegyikombinát új olefinüzemével és a borsodi vegyi kombinát üzemével./mti/

15.55/a

- 46 -

1440

bb.81. diplomáciai hírek

hi/gg/a/-cz

1975. október 24.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, Lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta szüts pált, hazánkban a libiai arab köztársaságba akkreditált nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére.

x x x

losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke bucsulátogatáson fogadta andré bayot-t, a belga királyság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki pénteken végleg elutazott budapestről./mti/

-. -

bb.82. mongol népművészeti kiállítás

hi/a/-cz

1975. október 24.

hétfőn délután 3 órakor ünnepélyesen megnyitják a népművészeti és háziipari vállalat váci utcai boltjában a baráti mongólia népművészetét bemutató kiállítást. gazdag választéku bőr-, csont-, textil-és szőrmeárúk, egzotikus tárgyak, különleges fafaragások kerülnek kiállításra, amelyek a helyszínen megvásárolhatók./mti/

-. -

bb.84. bereczky endrére emlékeztek a vegyipari muzeumban

vid/kz/a/-cz

1975. október 24.

bereczky endrére, a kossuth-dijas szilikátkémikusra emlékeztek pénteken várpalotán a magyar vegyészeti muzeumban. a munkásságát déry mártia a veszprémi vegyipari egyetem tanszékvezető tanára méltatta, hangoztatta, hogy a két évvel ezelőtt elhunyt professzornak nagy része volt cementiparunk műszaki fejlődésében, az új módszerek technológiák meghonosításában. a bensőséges ünnepségen elhelyezték a muzeum képtárában vegyiparunk kiválóságai között bereczky endre arcképét is./mti/

16.20/a

- 47 -

1445

bb.70. ünnepi ülések a tanácsok megalakulásának 25.évfordulója
alkalmából

ü/vid/fm/a/-cz

1975. október 24.

pénteken több megyei tanács tartott ünnepi ülést, amelyen megemlékeztek a tanácsok megalakulásának 25.évfordulójáról.

a vas megyei tanács ülésén résztvett buda gábor, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese; a bács-kiskun megyei tanács ülésén dr.varga józsef, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese; a szolnok megyei tanács ünnepi ülésén pedig dr. gergely istván államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke és oláh györgy belügyminiszterhelyettes.

ugyancsak pénteken zala, veszprém, heves, hajdu-bihar és békés megye tanácsa, továbbá a szekszárdi, a tatai, az esztergomi és a komáromi városi tanács ülésein méltatták az évforduló jelentőségét./mti/

--

bb.72. tűzvédelmi kiállítás székesfehérváron

vid/kz/a/-cz

1975. október 24.

tűzvédelmi kiállítás nyílt pénteken székesfehérváron, a tárlat, amelyet dr.tóttó jános, a fejér megyei tanács vb. titkára nyitott meg, a fejér megyei tűzoltók munkájával, valamint a tűzvédelem eszközeivel ismerteti meg a látogatókat./mti/

--

bb.73. pálnagy zsigmond emlékkiállítás

vid/kz/a/-cz 1975. október 24.

pénteken a hajduböszörményi hajdusági muzeumban megnyitották pálnagy zsigmond festőművész emlékkiállítását. a hajduböszörményben született művész különösen szívesen örököltette meg a hajdusági emberek életét, a hortobágyot, a pásztorokat./mti/

--
- 48 -

16.25/a

1750

bb 71. hétfőtől rendelésfelvétel, tipusmódosítás wartburg személygépkocsira

i kf/tr/ny sl -cz

1975 október 24.

a merkur és a mogürt az őszi bnv-n fejezte be tárgyalásait ndk partnereivel. a megállapodás értelmében jövőre összesen 28.000 személygépkocsit kapunk a baráti országból. a szerződésben 16.000 trabant és 12.000 wartburg szállítását rögzítették; wartburgból négy-hatezerrel több jön, mint a korábbi években, s az eddigi két-től ötre bővült a típuson belül a választék.

a merkur-nál az mti munkatársának emondották, hogy a korábbi wartburg megrendeléseket a vállalat az idén teljesíti. ez, s a kedvező ellátási helyzet lehetővé tette, hogy több mint három és fél-éves kenyszerszünet után ismét vegyenek fel előjegyzéseket a kedvelt kocsikra.

a merkur október 27-től, hétfőtől megrendelést fogad el 1976-ban kezdődő szállításra a wartburg limousine-ra, a de luxe-ra és a touristra, valamint a lomousine és a de luxe tolotetős változatára. az igény valamennyi típusra egységesen 16.000 forint előleg egyidejű befizetésével jelenthető be az ismert módon, ajánlott levélben az otp-nél és a takarékszövetkezeteknél kapható személygépkocsi megrendelő lapon. bármilyen más típusú személygépkocsira érvénye megrendelés is módosítható a wartburgokra. a megrendeléseket a beérkezés sorrendjében veszik nyilvántartásba. a sorszámról és a szállítási határidőről a várható nagy érdeklődés miatt - a korábbiaktól eltérően - csak 60 napon belül tudja értesíteni a vásárlókat a merkur.

közölték azt is, hogy trabant 601 combi 1976. évi szállítására tipusmódosítást fogadnak el azoktól, akinek trabant limousine vagy speciál típusra jövő év végéig szóló visszaigazolt megrendelésük van./mti/

--

bb 74. a bkv értesíti

s/ny hi -cz

1975 október 24

az utasokat, hogy a korszerűbb és kényelmesebb utazás érdekében a metró szerelvényei október 27-től üzemkedettől az eddigi négy helyett öt kocsival közlekednek. egyben kéri az utasokat, hogy a zsúfoltság további csökkentése érdekében az állomások peronjain úgy helyezkedjenek el, hogy felszállásnál a szerelvények valamennyi kocsiját egyenletesen igénybe tudják venni./mti/

--
-49-

1750

bb 75. felhasználható 19 órától

somogyi és zalai folklórest szekszárdon

vid/kz/ny -cz

1975 október 24

szekszárdon somogy és zala megyei folklórestet rendeztek pénteken, a vi. dél-dunántuli népművészeti hét keretében. a babis Mihály megyei művelődési központ színpadán a két megye együttese mutatott be vidékükre jellemző népi táncokat és dalokat. /mti/

-. -

bb 76. hasbaszurta ivócimboráját - három és fél évet kapott

vid/kz/ny -cz

1975 október 24

emberölési kísérlet bűnyügyében hirdetett ítéletet pénteken a győri megyei bíróság dr. nagy Vilmos tanácsa. Rigó Sándor 24 éves ujrónafői lakos hasbaszurta ivócimboráját, aki életveszélyesen megsérült. a két férfi jóbarátságban volt egymással, gyakran poharaztak együtt. a tragédia napján mindketten felöntöttek a garatra, majd jelentéktelen dolgok miatt vita támadt közöttük. Rigó Sándor ezután hazament, magához vett egy konyhakést és elindult meglesni az ivótársát. utközben találkoztak és a kerékpárjáról le szálló áldozatot Rigó hasbaszurta.

a bíróság enyhítő körülményként ítélte meg a vádlott őszinte beismerő vallomását, megbánását, súlyosbító körülményként értékelte viszont a felelőtlen, garázda magatartást, amely végül is a késeléshez vezetett. Rigó Sándor három és fél évet kapott. a vádlott és védője belenyugodott az ítéletbe, az ügyész fenntartotta a három napi gondolkodási időt. /mti/

-. -

bb 80. a lakosság bejelentése alapján

tr/ny hi -cz

1975 október 24

elfogta a rendőrség a legutóbbi kék fény adásában is bemutatott, töbgrendbeli család büntettének alapos gyanúja miatt körözött fekete árpád 26 éves foglalkozás nélküli, büntetett előéletű, budapesti lakost. a xvi. kerületi kapitányság feketét előzetes letartóztatásba helyezte és tovább folytatja a nyomozást. /mti/

-. -

16.05/ny

-50-

1800
P

bb.77. obt-tanácskozás az ifjúság békére neveléséről

t tf/gk/hi/fé -cz

1975. október 24.

az országos béketanács tudományos bizottsága pénteken - a fővárosi pedagógusok művelődési házában - konferenciát szervezett „az ifjúság és a béke”, kérdéseit felölelő témáról. a tanácskozásra több mint 250 politikai munkást, pedagógust, ifjúsági vezetőt, szülőt, tömegszervezeti és mozgalmi tisztségviselőt, aktivistát hívtak meg. a tanácskozás elnökségében foglalt helyet sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára.

az esemény háttéréhez tartozik, hogy a viii. magyar békekongresszus határozata alapján 1974. ben az obt tudományos bizottsága mellett ifjúsági szakbizottság alakult - egyébként a kongresszuson is dolgozott az ifjúság békére nevelésével foglalkozó szekció - a témához hivatásuknál fogva értő és azzal foglalkozó személyek, szakemberek, érdekelt intézmények és mozgalmak részvételével.

a béketanács ifjúsági bizottságának - amint a mostani konferenciát megnyitó beszédében dr. Makoldi Mihályné Kossuth-díjas pedagógus, az obt tudományos bizottságának elnökhelyettese hangsúlyozta - vizsgálódásaihoz az alapállása: figyelembe kell venni, hogy mai ifjúságunk a háborút csak történelmi eseményként ismeri, nincs közvetlen fizikai, politikai, erkölcsi élménye a fegyverek borzalmairól. fiataljaink a jelenben élnek, természetesnek veszik a jelen állapotot - így a békét is a békét azonban nemcsak elfogadni és védeni kell, hanem építeni is - ez pedig egyaránt szükségessé tesz pedagógiai és mozgalmi munkát, nevelést. e tennivalók meghatározása került napirendre a mostani konferencián. a két fő előadás a következő témákról hangzott el: „a békés egymás mellett élés elméletének és gyakorlatának helye és szerepe szocialista ifjúságunk életében”, „a béke és a szocializmus összefüggései a tömegmozgalmak közművelődési tevékenységében”,.

Dr. Berecz János, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője tartotta meg a bevezető előadást, amely három nagyobb kérdéscsoportot taglalt: elemezte korunk és az ifjúság kapcsolatát, foglalkozott a békés egymás mellett élés és az ifjúsági mozgalom, valamint az ifjúság nevelése és a békeharcban való részvétele összefüggéseivel.

/folyt. köv./
16.45/fé

-51-

1905

bb 75. felhasználható 19 órától

somogyi és zalai folklórest szekszárdon

vid/kz/ny -cz

1975 október 24

szekszárdon somogy és zala megyei folklórestet rendeztek pénteken, a vi. dél-dunántuli népművészeti hét keretében. a babis mihály megyei művelődési központ színpadán a két megye együttese mutattak be vidékükre jellemző népi táncokat és dalokat./mti/

.-.

bb 76. hasbaszurta ivócimboráját - három és fél évet kapott

vid/kz/ny -cz

1975 október 24

emberölési kísérlet bűnyügyében hirdetett ítéletet pénteken a győri megyei bíróság dr. nagy vilmos tanácsa. rigó sándor 24 éves ujrónafői lakos hasbaszurta ivócimboráját, aki életveszélyesen megsérült. a két férfi jóbarátságban volt egymással, gyakran poharaztak együtt. a tragédia napján mindketten felöntöttek a garatra, majd jelentéktelen dolgok miatt vita támadt közöttük. rigó sándor ezután hazament, magához vett egy konyhakést és elindult meglesni az ivótársát. utközben találkoztak és a kerékpárjáról le szálló áldozatot rigó hasbaszurta.

a bíróság enyhítő körülményként ítélte meg a vádlott őszinte beismerő vallomását, megbánását, súlyosbító körülményként értékelte viszont a felelőtlen, garázda magatartást, amely végül is a késeleshez vezetett. rigó sándor három és fél évet kapott. a vádlott és védője belenyugodott az ítéletbe, az ügyész fenntartotta a három napi gondolkodási időt. /mti/

.-.

bb 80. a lakosság bejelentése alapján

tr/ny hi -cz

1975 október 24

elfogta a rendőrség a legutóbbi kék fény adásában is bemutatott, töbgnendbeli csalás büntetnének alapos gyanuja miatt körözött fekete árpád 26 éves foglalkozás nélküli, büntetett előéletű, budapesti lakost. a xvi. kerületi kapitányság feketét előzetes letartóztatásba helyezete és tovább folytatja a nyomozást./mti/

16.05/ny

.-.
-50-

1800

bb.77. obt-tanácskozás az ifjúság békére neveléséről

t tf/gk/hi/fé -cz

1975. október 24.

az országos béketanács tudományos bizottsága pénteken - a fővárosi pedagógusok művelődési házában - konferenciát szervezett „az ifjúság és a béke„ kérdéseit felölelő témáról. a tanácskozásra több mint 250 politikai munkást, pedagógust, ifjúsági vezetőt, szülőket, tömegszervezeti és mozgalmi tisztségviselőket, aktivistákat hívtak meg. a tanácskozás elnökségében foglalt helyet sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára.

az esemény háttéréhez tartozik, hogy a viii. magyar békekongresszus határozata alapján 1974. ben az obt tudományos bizottsága mellett ifjúsági szakbizottság alakult - egyébként a kongresszuson is dolgozott az ifjúság békére nevelésével foglalkozó szekció - a témához hivatásuknál fogva értő és azzal foglalkozó személyek, szakemberek, érdekelt intézmények és mozgalmak részvételével.

a béketanács ifjúsági bizottságának - amint a mostani konferenciát megnyitó beszédében dr. makoldi mihályné kossuth-dijas pedagógus, az obt tudományos bizottságának elnökhelyettese hangsúlyozta - vizsgálódásaihoz az alapállása: figyelembe kell venni, hogy mai ifjúságunk a háborút csak történelmi eseményként ismeri, nincs közvetlen fizikai, politikai, erkölcsi élménye a fegyverek borzalmairól. fiataljaink a jelenben élnek, természetesen veszik a jelen állapotot - így a békét is a békét azonban nemcsak elfogadni és védeni kell, hanem építeni is - ez pedig egyaránt szükségessé tesz pedagógiai és mozgalmi munkát, nevelést. e tennivalók meghatározása került napirendre a mostani konferencián. a két fő előadás a következő témákról hangzott el: „a békés egymás mellett élés elméletének és gyakorlatának helye és szerepe szocialista ifjúságunk életében,, ,, a béke és a szocializmus összefüggései a tömegmozgalmak közművelődési tevékenységében,,.

dr. berecz jános, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője tartotta meg a bevezető előadást, amely három nagyobb kérdéscsoportot taglalt: elemezte korunk és az ifjúság kapcsolatát, foglalkozott a békés egymás mellett élés és az ifjúsági mozgalom, valamint az ifjúság nevelése és a békeharcban való részvétele összefüggéseivel.

/folyt.köv./
16.45/fé

-51-

1800

b.77./ obt-tanácskozások.... 1.folyt/fé

- a háboru elkerülése és az alapjainak felszámolásáért folytatott tevékenység - hangsúlyozta dr. berecz jános - a biztos és nyugodt jövőért is folyik. az ifjúság erre a jövőre készül, létének tartalma azzal szoros összefüggésben van, ezért a társadalom valamennyi rétege között a leginkább érdekelt a világbéke biztosításában. a béke tehát nem lehet kényszer az ifjúság számára, mert akkor a létet, a jövőt kellene rákényszeríteni. nem lehet az ifjúság egyszerűen a békének csak örököse sem, hiszen a békeállapot nem statikus, nem állandó, hanem változó, fejlődő folyamat, amelyet minden dolgozó osztálynak, minden korosztálynak a cselekedetei életnek, fejlesztenek. az ifjúságot be kell vezetni ebbe a folyamatba, hogy tudatosan vállalja a békeharcot, erősítse, gazdagítsa a békeállapotot és folytassa, ha kell másként, de folytassa apái közös ügyét. minél hozzáértőbb örökös és minél tudatosabb folytatója lesz a békeépítésnek, annál biztosabb lesz a békés, szocialista jövő.

szólt az előadó arról is, hogy a békés egymás mellett élés mindinkább tért hódító programja és gyakorlata megfelel a világ ifjúsága tulnyomó többségének is. ilyen célokért folytatott több évtizedes küzdelem eredménye, hogy megbukott a hidegháboru politikája, és a nemzetközi enyhülés megerősödése mind kedvezőbb feltételeket teremt a tartós béke rendszereének felépítéséhez, a társadalmi haladás szolgálatához. jelentős szerepe van e tevékenységben az ifjúság haladó nemzeti és nemzetközi szervezeteinek, ugyanakkor kedvező is ez a tevékenység az ő munkájukhoz.

- az ifjúság elsősorban nem önmagától készül fel a jövőre. az adott állam szervezett oktatással-neveléssel alakítja-formálja a fiatalokat, hogy az urakoldó osztály által elképzelt jövőre, az ő ideológiája szellemében készüljön fel az ifjúság. az idősőbb nemzedék is hat a fiatalokra, társadalmi-politikai helyzetének megfelelően igyekszik bevonni a fiatalokat a szervezett mozgalmi tevékenységbe, hogy a közös harcban váljanak apáik ügyének folytatóivá, eszméik megvalósítóivá. korunkban így a nevelésnek is két nagy áramlata van. a kapitalizmus hívei és állami intézményei a kizsákmányolás megőrzése érdekében nevelik-dresszirozzák az ifjúságot. a társadalmi haladásért küzdő erők, a háboru ellen, a világégés megelőzése érdekében tevékenykedő mozgalmak, a szocializmus hívei és a szocialista államok a haladás, a béke, a felszabadulás és a szocializmus szellemében nevelik, mozgalmi szerveik pedig a gyakorlati tevékenységben formálják a jövőt hordozó ifjúságot.

/folyt.köv./

-52-

1810

bb.77./ obt-tanácskozás...2.folyt/fé

- a szocialista országokban a békére, a békés alkotó munkára való felkészítés az ifjúság nevelésének, oktatásának és képzésének szerves része. ezekben az országokban a cél: az ifjúság jövőjének szépe, értelmessé formálása. ennek legfontosabb követelménye, hogy a fiatalok felkészüljenek feladataikra, elsajátítsák a szükséges ismereteket és részesei legyenek a társadalom tevékenységének. ez a program valósul meg szocializmust építő hazánkban is. a szocialista nevelésünk alapvető feladata: annak biztosítása, hogy ifjúságunk felkészült és érett legyen a békés egymás mellett élés körülményei között folyó osztályharcra is. szükséges, hogy ismerje és értékelje hazánk, valamint a szocialista közösség országainak hősiességét, építőmunkájának eredményeit. biztosítanunk kell, hogy ifjúságunk felkészülhessen-felkészüljön a békés egymás mellett élés, az együtt működés fejlődésének körülményei között is igen változatos eszközökkel folyó eszmei-politikai harcra. ennek leginkább az a két alapvető követelménye - mutatott rá az mszmp kb osztályvezetője, - hogy képes legyen felismerni, leleplezni és elutasítani a rejtett, burkolt formában megjelenő szocializmus-ellenes támadásokat, ugyanakkor határozott és érvelő képviselője legyen az emberiség érdekeit és legnemesebb eszményeit tartalmazó marxista-leninista ideológiának, a szocializmus gyakorlatának. mindehhez el kell sajátítania - a pedagógusok segítségével is - a világ nagy kérdéseiben való eligazodáshoz szükséges képességet. fejlesztenie kell tudását, szocialista tartalmává kell formálnia magatartását, cselekedeteit. a magyar ifjúság ennek eleget tud tenni.

dr. szentistványi gyuláné előadásában egyfelől a szocialista kulturának a szocialista embernevelésben betöltött szerepéről, a szocialista személyiségformálásról beszélt, másfelől hangsúlyozottan szólt a tömegmozgalmak lehetőségeiről a közművelődés kiterjesztésében, a békére történő nevelésben. egyebek között kiemelte: a művészeti alkotások mint a kultúra szerves alkotó elemei agitativ és érzelmi hatásuknál fogva alkalmasak arra, hogy az ifjúság körében is nagy nevelő hatást érjenek el. fő törekvésünk - mondta -, hogy mozgalmi tevékenységünkkel is elősegítsük azon kulturális alkotások széleskörű terjesztését, amelyeknek alapfogalata a humanitás, az életönöm, a munkának, a társadalmi haladás elősegítésére való serkentés, a béke ügyének tudat formálásának, a szocialista közgondolkodás általános elterjedésének az ügyét jól szolgálják.
/folyt.köv./
16.50/fé

-53- szolgálata. olyan szempontokat tartunk tehát szem előtt amelyek a szocialista

1815

bb.77./ obt-tanácskozások ...3.folyt/fé

szólt arról, hogy a tömegmozgalmak, így a hazafias népfront és a békemozgalom is kiveszik részüket a közösség társadalom-politikai neveléséből. megemlítette az általános és szakmai műveltség gyarapításának feladatai közül, hogy segíteni kell az önművelést, az öntevékeny mozgalmakat: a tömegmozgalmak propagálják az olvasást - például az „olvasó népért”, mozgalom patronálásával -, buzdítanak a nemzeti kulturális örökség ápolására, elősegítik ezek terjesztését, egyben vállalkoznak más népek hasonló értékeinek ismertetésére is - ez mind-mind a béke ügyének szolgálatát jelenti.

- meghatározó jelentőségű rétegpolitikai feladat az ifjúság szocialista szellemű nevelése. a tömegmozgalmak arra törek-szenek, hogy az ifjabb korosztály tagjai egyszerre tanulják meg szeretni és becsülni saját kulturánkat, haladó hagyományainkat és más népek gazdag örökségét, mindazokat az értékeket tehát, amelyekkel az emberiség egyetemes kincseit gazdagították. az ifjúság természetes érdeklődésére alapozva akarjuk megérinteni: hogyan vezetett az út a mai viszonyok kialakulásához, s milyen társadalmi erők formálták-formálják a világot. a nevelésben fontos feladat, hogy a szocialista hazaszeretet egyidejűleg szocialista internacionalizmushoz is vezessen.

a bevezető előadások után korreferátumok hangzottak el./folyt. köv./

bb.69. a szovjet kultúra és tudomány napjai vas megyében

vid/fm/a/-cz

1975.október 24.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága és a szovjet kultúra és tudomány háza október 27-től november 6-ig rendezi meg a szovjet kultúra és tudomány napjait vas megyében - jelentették be pénteken szombathelyen. a tájékoztató v.g. szergejev, a szovjet kultúra és tudomány házájának igazgatója ismertette az ünnepi napok programját. elmondotta, hogy a rendezvény sorozat október 27-én politikai nagygyűléssel kezdődik szombathelyen, s ezt követően naponta nyílnak a szovjetunió életét, kommunizmust építő munkáját, a béke és biztonság érdekében kifejtett következetes harcát tükröző kiállítások, s hangzanak el előadások. a megye több helységében lesznek magyar-szovjet baráti találkozók, megismer-tetik a megye lakóival szibéria természeti szépségeit, kincseit, az ott folyó hatalmas építkezést, a xxiv. pártkongresszus óta elért eredményeket, s a xxv. kongresszus előkészületeit, a szovjetunió kilencedik ötéves tervét. tájékoztatót adnak a szovjet úrkutatás történetéről, perspektíváiról. megrendezik a vas megyei orosz szakos tanárok konferenciáját, a szovjetunió egyetemlein végzett ösztöndíjasok találko-zóját.

a szovjet kultúra és tudomány napjait november 6-án a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója tiszteleté-ne szombathelyen megrendezendő diszünneppéggel zárják./mti/

..-

17.00/a

-54-

18¹⁵

bb 78. befejeződött a bölcsődei nevelésről szóló tudományos tanács-kozás

i ró/ae gi hi -cz

1975. október 24.

pénteken a divsz székházában befejeződött a szocialista országok tudósainak az egészséges csecsemők és kisgyermek nevelésével foglalkozó szimpoziumja. a bölcsődei nevelés mind fontosabb témájának kutatói - orvosok, pszichológusok és pedagógusok - kölcsönösen beszámoltak egymásnak kutatási eredményeikről, legulabb vizsgálódásokról. a szocialista országok tudósainak eszmecsere-jéről dr. őry imre, a magyar delegáció vezetője tájékoztatta az mti munkatársát:

- élénk eszmecsere bontakozott ki a csecsemők bölcsődéhez szoktatásának módszertani kérdéseiről, az ugynevezett adaptáció problémájáról. számunkra különösen örövendetes, hogy a fokozatosság alapult magyar kezdeményezést több ország kipróbálta, s tapasztalataik megerősítették észleleteinket: nevezetesen azok a gyerekek, akiket lassabban szoktatunk a bölcsőde légköréhez, ritkábban és enyhébben betegszenek meg. bár több évtizede kutatják a beszédfejlődés pszichés problémáit, és rengeteg tapasztalat halmozódott, bebizonyosodott, hogy a beszédhibák és az ezzel kapcsolatos lelki sérülések megelőzéséhez még további összehangolt tudományos kutatásra van szükség. számos gondolatébresztő véleményt és hozzászólást hallhatunk a gyermekegészségügyi szakdolgozók képzéséről is. egyetértés mutatkozott abban, hogy esetükben a pszichológiai és a pedagógiai ismeretek megszerzésének legalább olyan jelentősége van, mint az egészségügyi tudnivalók elsajátításának. közös a vélemény abban is, hogy a kisgyermek neveléséhez mind magasabb képzettségre van szükség. ezt igazolja, hogy a szovjetunióban a bölcsődei nevelőnk számára felsőfoku szakiskolát indítottak, s az ndk-ban - a szakiskolán kívül - főiskolai képzést is bevezettek, hogy megfelelő szakemberekkel rendelkezzenek ezen a területen.

a tanácskozás színhelyén szakmai tárgyú filmeket is vetítettek, s nagy örömeinkre szolgált, hogy a csecsemőotthonok országos módszertani intézetében felvett filmek, a mozgásfejlődést bemutató és az önállóságra nevelést szemléltető alkotások osztatlan sikert arattak. külföldi vendégeink, akik valamilyen világszerte ismert szaktekintélyek, a bölcsődékben tett látogatások nyomán úgy nyilatkoztak, hogy hazánkban látták a legszebb bölcsődéket, hogy nálunk a gondozónők nemcsak dolgoznak, hanem együtt is élnek a kisgyermekkel.

- eredményként könyvelhetjük el, hogy magyar kezdeményezésre e tudományág fogalmainak és kifejezéseinek tisztázására, azonos használatuk érdekében szakmai értelmezőszótár készül. nemzetközi szerkesztőbizottság alakul majd, amely összegyűjti a tárgykörhöz tartozó kifejezéseket, majd a különböző országok dolgozzák ki az egyes témakörök teljes, többnyelvű értelmezőszótárát. a következő, moszkvában sorra kerülő szimpozium egyébként nyugati részvevőkkel bővül. /mti/

18¹⁵

..-
-55-

bb 79. közlekedési balesetek

/gg gi hi -cz

1975. október 24.

pákozd község külterületén a 70-es uton oláh ferenc 17 éves tanuló, agárdi lakos motorkerékpárral egy előtte haladó lovaskocsinak ütközött, amelyet makai lajos 30 éves segédmunkás, perkáti lakos hajtott. oláh ferenc olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

pétfürdő határában may róbert, 31 éves gépészmérnök, budapesti lakos személygépkocsijával elgázolta a vele azonos irányban gyalogosan haladó szőke zoltán 15 éves berhidai lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálata folyik.

nyékládházán a közuton szántai barnabás 26 éves gépkocsivezető, sajtóhidvégi lakos tehergépkocsival elgázolta az út közepén vele szemben gyalogosan közlekedő kerékgyártó miklós 58 éves miskolci nyugdíjas, aki a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálata folyik.

a ii. kerület, mártirok utja és ipari tanuló utca kereszteződésénél lévő autóbussz megállóban egy 12/a jelzésű autóbussz megcsuszott, és a járdának ütközve elütötte az ott várakozó erdőnyi józsefné 63 éves nyugdíjas és pozsonyi emilné 69 éves nyugdíjas, budapesti lakosokat. erdőnyi józsefné a kórházban belehalt sérüléseibe. pozsonyi emilné súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. az elsődleges adatok szerint varga jános 50 éves gépkocsivezető, budapesti lakos nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette az autóbusszt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

--

bb 85. román költődelegáció érkezett budapestre

k ró/s gi hi -cz

1975. október 24.

eminescuról, a xix. század legkiemelkedőbb román költőjéről, az egyetemes líra egyik jeles képviselőjéről hazánkban is megemlékeznek. az ünnepekre radu boureanu - vörös ló című versét józsef attila fordította magyarra - és george boitor költő érkezett budapestre. részt vesznek a magyar és a román rádió, valamint a magyar írók szövetsége október 26-án, zeneakadémiai közös rendezvényén. a 11 órakor kezdődő műsorban neves magyar és román előadóművészek tolmácsolják eminescu költészetének legismertebb darabjait. a román költővendégek október 30-án csepelre látogatnak, ahol a szabó ervin könyvtár 30. fiókjában a délután 4-kor kezdődő irodalmi délutánon találkozhatnak a magyar versbarátokkal. /mti/

--

17.20/gi

- 56 -

1840

bb 83. a csehszlovák nemzeti front küldöttségének látogatása

/tm gi hi -cz

1975. október 24.

október 20-24 között hivatalos tárgyalásokra került sor budapestben a hazafias népfront országos tanácsának vezetői és a csehszlovák nemzeti front központi bizottságának képviselői között. a megbeszéléseken - amelyeket magyar részről sarlós istván főtitkár, csehszlovák részről dr. tomás travnicek elnökhelyettes vezetett -, a felek kölcsönösen tájékoztatták egymást mozgalmuk időszerű feladatairól, és eszmecserét folytattak a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésének további lehetőségeiről.

dr. tomás travnicek és kísérete magyarországi látogatása során felkereste hivatalában péter jánost, az országgyűlés alelnökét, és találkozott sebestyén nándornéval, az országos béketanács főtitkárával.

a csehszlovák nemzeti front kb küldöttsége a záró tárgyalások befejeztével pénteken elutazott hazánkba. a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. molnár béla, a hnf öt titkára búcsúztatta. jelen volt stefan bodnar, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

bb 86. együttműködési szerződés az egyesült izzó és a képzőművészek között

t sz/tr gi sl la

1975. október 24.

az egyesült izzó párt- és szakszervezeti bizottsága pénteken szocialista együttműködési szerződést kötött a műcsarnok és a magyar képzőművészek szövetségének pártszervezetével és szakszervezeti bizottságaival. a megállapodás értelmében a képzőművészek már a következő hetektől kezdve előadássorozatot tartanak a párt kulturpolitikájáról és a kontárs művészetről, az izzó fővárosi és vidéki gyáraiban pedig tárlatokon mutatják be a legértékesebb alkotásokat. a szocialista brigádokba tartozó mintegy 17.000 dolgozó részére csoportos műteremlátogatásokat is szerveznek. a megállapodásban részvevő több mint 80 festő, szobrász, grafikus stb., a jövőben fokozottabban támogatja majd az egyesült izzó amatőr képzőművész mozgalmát. /mti/

--

17.25/gi

1845

- 57 -

a csehszlovák küldöttség járt a budapesti medicor művekben, az országos haematológiai és vértranszfúziós intézetében, megtekintette az őszi nemzetközi vásárt országjáró útján pedig borsod-új-zemplén megyébe látogatott.

bb 87. magyar-csehszlovák gépjárműipari kooperációs tárgyalások

sz/s gi sl la

1975. október 24.

václav hanus, csehszlovák gépipari miniszterhelyettes október 23-24-én látogatást tett Magyarországon. tárgyalásokat folytatott gácsi miklós kohó- és gépipari államtitkárral a magyar-csehszlovák gépjárműipari kooperációs együttműködés bővítéséről. megállapodtak arról, hogy a közeljövőben autóipari kooperációs egyezményt kötnek. václav hanus pénteken elutazott budapestre. /mti/

..-

bb 88. a tanácsok 25 éve budapest - sajtótájékoztató a városházán

t pr/be gi hi la

1975. október 24.

negyedszázaddal ezelőtt, 1950. október 22-én voltak az első tanácsválasztások a fővárosban is - a jeles évfordulóhoz kapcsolódva tartott sajtótájékoztatót pénteken a városházán kelemen lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese.

az emlékeztető dátumokat idézve elmondotta, hogy az 1950. május 10-én elfogadott első tanácstörvény a fővárosi tanács tagjainak számát 251-ben állapította meg. a fővárosi tanács és végrehajtó bizottsága 1950. június 15-én alakult meg, s két hónap múlva már a kerületi tanácsok is megkezdték működésüket. az ezt követő választásokkal lezárult a felszabadulást követő államigazgatási átalakulás jelentős szakasza, s a nemzeti bizottságok átadták helyüket a szocialista államrendszer alapintézményeinek, a tanácsoknak.

kelemen lajos néhány sokatmondó adatot sorolt arról, hogyan gazdagította a fővárost az elmúlt negyed század tanácsi tevékenysége. 1950-ben például a fővárosnak csaknem 38 tanácsi üzeme volt, amelyekben 49 ezer dolgozót foglalkoztattak. jelenleg 116 tanácsi vállalat működik budapestben, kishijján 200 ezer munkással és alkalmazottal. összességében a budapesti tanácsi gazdaságban 260 ezer embert foglalkoztatnak, gyakorlatilag a főváros felnőtt lakosságából csaknem minden negyedik aktív kereső a tanácsi gazdaságban tevékenykedik. 1960-ban a tanácsi vállalatok körülbelül 900 millió forint forgalmi adót és 330 millió forint nyereséget fizettek be a főváros kasszájába - 1975-ben már 3,6 milliárd forinttal járultak hozzá a budapesti költségvetéshez. a fővárosi tanács várospolitikai célkitűzései az elmúlt negyedszázadban lényegében változatlanok voltak, a fejlesztések legfontosabbika a tömeges lakásépítés növelése volt, s még jóideig az is marad. azt, hogy a tanács milyen fontosságot tulajdonít a lakás gondok fokozatos enyhítésének, bizonyítja: a negyedikötéves terv esztendeiben fejlesztési alapjának több mint kétharmadát fordította lakásépítésre, s az ehhez kapcsolódó beruházásokra. 1950-54 között évente 3.600 lakás épült a fővárosban - 1971 és 1975 között évente már átlagban 16 ezer új otthon készült el. végülis az elmúlt 25 esztendő alatt 260 ezer lakás épült budapestben, körülbelül 800 ezer ember költözött új, összkomfortos otthonba. a fővárosi tanács vezetői korábban ígéretet tettek: 1975 végéig megoldják mindazoknak a családoknak a lakásproblémáját, amelyekben 3-nál több kiskorú, eltartott gyermek van, s a lakáskérvényüket 1973. december 31-ig eljuttatják a tanácshoz. a sajtótájékoztatón kelemen lajos bejelentette: ígéretüknek eleget tettek, a nagycsaládok eddig 2 ezer új, minden igényt kielégítő lakásba költözhettek be, s az esztendő végéig már csupán 30-40 kérés teljesítése van hátra.

/folyt. köv./

..-

bb 88. /a tanácsok 25 éve 1. folyt./gi

a tanács elnökhelyettese azt is elmondotta, hogy az eddig rendelkezésre álló adatok alapján már szinte bizonyossá vehető, hogy a főváros - egészében véve - teljesítette negyedik öt éves tervét. a következő tervciklusról is el lehet mondani már annyit, hogy lényegesen magasabb fejlesztési összegekkel gazdálkodhat a főváros, mint a negyedik öt éves terv idején. a legtöbb erőt a lakásépítkezésekre koncentrálnak, s az újabb metrószakaszok átadásával valamelyest javul majd a tömegközlekedés színvonala is. várhatóan megépül a nagyon várt délpesti kórház, tető alá kerül az új budapesti sportcsarnok, s átadják a margitszigeti gyógyszállót is. hozzálátnak az élmunkás tér és a máz tér rendezéséhez, s többszintes csomóponttá építik át a könyves kálmán úrut - üllői ut kereszteződését. /mti/

v

..-

bb 89. folytatta munkáját az országos uttörőkonferencia

/fn é gi hi la

1975. október 24.

az uttörővezetők vi. országos konferenciája pénteken szekcióülésekkel folytatta munkáját. megjelent dr. maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára. a dunaujvárosban rendezett tanácskozás résztvevői hét munkacsoportban vitatták meg a gyermekmozgalmi munka időszerű kérdéseit. felmérték a kisdobosok és az uttörők világnézeti, politikai-erkölcsi nevelésének eredményeit, eszközeit, módszereit, a továbblépés útját. szerepelt a tanácskozás napirendjén a mozgalmi átmenetek kérdése, tehát a kisdobosok kollektívájából az uttörőközösségbe kerülő pártások, valamint a vörösnyakkendősök soraiból a kisz-be továbblépő fiatalok kellő felkészítése, az átlépés jelentette változás zökkenőmentessé tétele. külön munkacsoport foglalkozott az uttörőmozgalom gyermekszervezeti jellegével, valamint az önkéntesség érvényesülésével módjait, feltételeit. a szekcióüléseken került sor a lakóterületi uttörőmunka fejlesztésének megvitatására: az ország valamennyi megyéjéből érkezett uttörővezető-küldöttek a mindennapi munkájuk során gyűjtött tapasztalataik alapján vitatták meg az uttörőmozgalom politikai, szervezeti irányításának időszerű kérdéseit és a mozgalom társadalmi kapcsolatainak továbbfejlesztését.

az egésznapos tanácskozás végeztével a konferencia résztvevői a dunaujvárosi dózsa filmszínházban az uttörőélet közelmúlt jelentős eseményeit bemutató dokumentumfilmeket tekintettek meg.

az uttörővezetők vi. országos konferenciája szombaton folytatta munkáját.

/folyt. köv./
17.40/gi

1970

és külön szekció vitatta meg a játék, a játékoság fokozottabb érvényesülésének

- 59 -

:bb 89. /folytatta ... 1. folyt./gi

az mszmp fejeér megyei bizottsága és a fejeér megyei tanács pén-
teken este a dunai vasmű klubjában fogadást adott a konferencia
résztevőinek tiszteletére. megjelent dr. maróthy lászló, szücs
istvánné, az mszmp kb tagja, az uttörő szövetség főtitkára, fe-
jeér megye és dunaujváros párt-, tanácsi és társadalmi vezetői.
/mti/

bb.50. tanácskozik nyomda-, a sajtó stb. dolgozóinak xi.kong-
resszusa 2.folytatás

ol/be/sc/fé -cz

1975.október 24.

asztalos istvánnak, a számvizsgáló bizottság elnökének je-
lentése után a kongresszus megkezdte vitáját a beszámolókról, az
írások dokumentumok és a határozati javaslat felett. a tanács-
kozás első napján felszólalt timmer józsef, a szot titkára és
keserü jánosné könnyüipari miniszter is.

a kongresszus szombat reggel folytatja tanács-
kozását./mti/

.-.

bb.90. megkezdte munkáját az édosz xlv.kongresszusa

t jf/tr/sc/fé la

1975.október 24.

a 200.000 tagot számláló élelmiszeripari dolgozók szakszer-
vezetének xlv.kongresszusa pénteken a szakszervezet gorkij fa-
sori székházában megkezdte kétnapos munkáját. a tanácskozáson 250
választott küldött értékeli a legutóbbi kongresszus óta végzett
munkát és meghatározza az újabb feladatokat. a kongresszuson
megjelent gyenes andrás, az mszmp kb titkára, és virizlay gyula,
a szot titkára.

dr.dabrónaki gyulának, az édosz elnökének megnyitó szavai
után dr.tamás lászló főtitkár egészítette ki szóbeli beszámoló-
jával a központi vezetőség írásos jelentését. elmondotta, hogy
az élelmiszeripar az elmúlt négy évben - a korábbi időszakhoz
képest - gyorsabb ütemben fejlődött. megmutatkozott ez a tej,
a baromfi, a hus és a hűtőipar termelésének növekedésében, a
minőség javulásában, és az áruválaszték javulásában. több ipar-
ág dolgozói sikerrel teljesítették, illetve túlteljesítették az
exportkötelezettségeket is.

/folyt.köv./
17.55/fé

-60-

1975

bb.90./ megkezdte ...folyt/fé

az ipar gyorsabb ütemű fejlesztéséhez a népgazdaság megfe-
lelő anyagi eszközöket biztosított; ezt bizonyítja, hogy amíg
az összes beruházásból a harmadik ötéves terv idején négy szá-
zalékban részesült az élelmiszeripar, addig a moštani tervidő-
szakban ez az arány elérte a 6 százalékot. a beruházási alapok-
ból több, új, nagykapacitású üzem létesítettek. egyebek kö-
zött a kelet-pesti, a kecskeméti, a nyiregyházi és az egri tej-
üzemek, a csepeli, a debreceni, a miskolci, és a szombathelyi
kenyérgyárakat, valamint a böcsi sörgyárat, a borsodi huskombi-
nátot és a dunakeszi hűtőházat.

a főtitkár a gondok között megemlítette, hogy a cukoripar
fejlesztése elmaradt a követelményektől, a termelt répát az ü-
zemek a termelőberendezések maximális igénybevételével is csak
késéssel tudják feldolgozni, és nehezíti a helyzetet, hogy a
cukor iparban dolgozó munkások egyharmada nyugdíjas.

az ötödik ötéves tervidőszak feladataival kapcsolatban kie-
melte, hogy az új beruházások mellett kapacitásbővítő rekonst-
rukciókra kerül sor, azon kell igyekezni, hogy a nagyteljesít-
ményű, korszerű gépeket minimális építési beruházással lehessen
munkába állítani.

a szakszervezet speciális adottságairól szólva hangsúlyozta,
hogy nagy szükség van az egészségügyi ellátás színvonalának fo-
lyamatos fejlesztésére, mert az iparban a munkások még sok he-
lyen az egészségre ártalmas körülmények között dolgoznak.

a szóbeli jelentést, majd a számvizsgáló bizottság jelenté-
sét követően megkezdődött a vita, amelyben felszólalt gyenes
andrás, az mszmp kb titkára, is aki a központi bizottság nevé-
ben köszöntötte a kongresszust és az ágazat szervezett dolgozó-
it. elismeréssel szólt munkájukról és eredményeikről. hang-
súlyozta, hogy az élelmiszeripari termelés fejlesztését nem-
csak a növekvő beruházási színvonal, hanem az üzemekben dol-
gozó kollektívák eredményes erőfeszítése tette lehetővé. a
továbbiakban is arra van szükség, hogy az egyre bővülő lehet-
ségeket az üzemekben koncentráltan és szervezeten használják
fel, a munka minden területén hatékonyabban és takarékosabban
gazdálkodjanak és bátran éljenek az adottságokkal./folyt.köv./

18.00/fé

-61-

ü

1975

b.90/ megkezdte... 2.folyt/fé

szólt arról, hogy a szocialista országokban - összefüggésben a kgst komplex programjával - a mezőgazdaság és az élelmiszeripar erőteljes fejlesztésén dolgoznak. a nemzetközi integrációban való részvétel a magyar ipar számára kötelezettségeket jelent, de ugyanakkor nagy segítséget is biztosít a korszerűsítéshez, a műszaki színvonal növeléséhez. ezt a lehetőséget annál is inkább ki kell használni, mert a következő tervidőszak feladatai az élelmiszeriparban még nagyobbak; nemcsak a termelést kell bővíteni, hanem egész sor olyan problémát kell megoldani, amely összefüggésben van a dolgozók munkahelyi ellátottságával és a ma még meglévő üzemi szociális problémákkal.

foglalkozott azzal, hogy a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart arányosan és párhuzamosan kell fejleszteni. ebben a tekintetben van még pótolni való, miután helyenként az ipar fejlesztése elmaradt a követelményektől. emiatt esetenként gondok adódnak a lakossági ellátásban, és az exporttervek teljesítésére is visszahat ilyenfajta aránytalanság. ezt a visszasságot meg kell oldani, amire egész sor lehetőség kínálkozik, egyebek között az, hogy a beruházások kivitelezését meg kell gyorsítani és javítani kell a munka szervezetségét. a kb titkára foglalkozott az élelmiszeripari termelés gazdasági hatékonyságával: egyebek között arra figyelmeztetett, hogy a takarékoság szempontjait az üzemekben messzemenően érvényesíteni kell.

a kongresszus szombaton folytatja munkáját./mti/

-. -

bb.91. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

f é la

1975. október 24.

34. kiállítás csornán
 35. kiállítás a győri műcsarnokban
 36. sikeres lehalászás
 37. 25 éves a műszeripari kutató intézet
 38. operabemutató szegeden
 39. szolidaritási nagygyűlés /19 órától használható fel!/
40. készülnek a termelésre a lyukói bányában
 41. a tallinni operaház vezetőköreográfusa pecsett
 42. csillagászati hét leninvárosban
- /folyt.köv.?
18.05/fé

-62-

bb.91./ hirjegyzék ...folyt./fé

43. szocialista brigádvezetők tanácskozása salgótarjánban
44. „édes anyanyelvünk”, verseny
45. vízügyi szakemberek tapasztalatcseréje
46. színházi bemutató kecskeméten
47. új pálmaház debrecenben
48. néprajzi kutatások zenplénben
49. elutazott a bolgár kulturális küldöttség
50. a nyomdaipari szakszervezet kongresszusa
51. teljesítette öt éves tervét az ózdi kohászati üzemek két gyáregysége
52. csalókat ítéltek el
53. bkv közlemények
54. együttműködési munkaterv a szegedi és az odesszai egyetem között
55. román nemzetiségi könyvtárak vezetőinek tanácskozása
56. domus áruház székesfehérvárott
57. befejeződtek a magyar-bolgár belkereskedelmi árucserereformalmi tárgyalások
58. hazaérkezett brnoból a magyar küldöttség
59. harminc éves a keszthelyi mezőgazdasági szakközépiskola
60. az elnöki tanács ülése /embargó 18.30 óráig/
61. felmentések, kinevezések /embargó 18.30 óráig/
63. losonczi pál szomáliába és dél-jemenbe utazik / embargó 18.30/
64. a szomáli demokratikus köztársaságról
65. kapcsolataink a jemeni népi demokratikus köztársasággal
66. tvr. az orvosok munkaviszonyának szabályozásáról
67. szurdi istván nyilatkozata
68. befejeződött a kgst vegyipari áb ülése
69. a szovjet kultúra és tudomány napjai vas megyében
70. ünnepi ülések vidéken a tanácsok évfordulója alkalmából
71. wartburg személgépkocsi
72. tűzvédelmi kiállítás
73. pálnagy zsigmond emlékkiállítás
74. bkv közlemény
75. somogyi és zalai folklórest
76. hasbaszurta ivócimboráját
77. obt tanácskozás az ifjuság békére neveléséről
78. tanácskozás a bölcsődei nevelésről
79. közlekedési balesetek
80. elfogták a kékfényben bemutatott csalót
81. diplomáciai hírek
82. mongol népművészeti kiállítás
83. a csehszlovák nemzeti front küldöttségének látogatása
84. bereczky endrere emlékeztek a vegyipari muzeumban
85. román költőküldöttség budapesten
86. együttműködési szerződés az izzó és a képzőművészek között
87. magyar-csehszlovák gépjárműipari tárgyalások
88. sajtótájékoztató a városházán a tanácsok évfordulójáról
89. az úttörő konferencia második napja
90. édosz kongresszus
91. hirjegyzék/mti/

18.15/fé

-. -
-63-

1985

bb 95. Lázár György hazaérkezett a szovjetunióból

t tf/tr gi -cz

1975. október 24.

péntek délután hazaérkezett budapestre Lázár György, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, aki Alekszej Kosziginnek, az szkp kb politikai bizottsága tagjának, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének meghívására hivatalos, baráti látogatást tett a szovjetunióban. vele együtt hazaérkezett dr. Székér Gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, Marjai József külügyminisztériumi államtitkár, és dr. Hetényi István tervhivatali államtitkár, Káplár József a központi bizottság osztályvezetőhelyettese. a fogadásukra, a ferihegyi repülőtéren megjelent havasi Ferenc, a minisztertanács elnökhelyettese, Benkei András belügy-, dr. Korom Mihály igazságügy-, Nemeslaki Tivadar kohó- és gépipari, dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter, dr. Ábrahám Kálmán közlekedés- és postaügyi minisztériumi államtitkár, dr. Várkonyi Péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, dr. Gál Tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője és Roska István külügyminiszterhelyettes. ott volt b. d. Sevikin követtanácsos, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

Lázár György a megérkezés után a repülőtéren sajtónyilatkozatot adott:

- a hivatalos, baráti látogatásra a szovjetunió minisztertanácsának elnöke, Alekszej Koszigin meghívása alapján került sor. a négy napos utat tapasztalatait összegezve elmondhatom, hogy utunk eredményes volt és teljes sikerral járt. abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy találkozhattam Leonid Iljics Brezsnyevvel, az szkp központi bizottságának főtitkárával, a magyar nép barátjával, aki nagy érdeklődést tanúsított életünk iránt, és biztosított arról, hogy a szovjetunió népei baráti figyelemmel kísérik fejlődésünket, nagy figyelmet fordítanak együttműködésünkre. találkozhattunk ny. v. Podgornijjal, akivel ugyancsak közös dolgainkról, a bennünket érdeklő nagyon fontos kérdésekről folytattunk megbeszélést.

- hivatalos tárgyalásaink voltak Alekszej Kosziginnel, akivel ugyyszólván valamennyi fontos kérdést érintettünk, ideértve a nemzetközi politika nagy kérdéseit, közös szervezeteink ügyeit. természetesen tárgyalásainkban is helyet kapott kétoldalu együttműködésünk. megelégedéssel állapítottuk meg, hogy a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok jól fejlődnek, eredményesen lezárult a következő öt éves időszakra szóló tervkoordináció. /folyt. köv./
18.33/gi - 64 -

1050
+ az szkp kb politikai bizottságának tagjával, a legfelsőbb tanács elnökségének elnökével

bb 95. /Lázár György ... 1. folyt./gi

a szovjetunió minisztertanácsának elnökével áttekintettük nagyobb távlatokra is együttműködésünk lehetőségeit, és több fontos kérdésben - a gépipari, a mezőgazdasági, a vegyipari, az energetikai együttműködés fejlesztése tekintetében - további megbízásokat adtunk az egyébként jól funkcionáló kétoldalu szovjet-magyar együttműködési kormányközi bizottságnak a részletek kimunkálására.

- kifejeztük szovjet barátainknak azt a véleményünket, hogy a szovjetunióval való együttműködésünk népgazdaságunknak, népünknek alapvető érdeke, létfontosságú kérdés, és biztosítottuk őket, pártunk és kormányunk, egész népünk minlent megtesz annak érdekében, hogy ezeket a kapcsolatokat, a két ország, a két nép közötti barátságot nap mint nap tovább erősítsük.

- elmondhatom tehát, hogy a hivatalos tárgyalások, amelyeket a teljes nézetazonosság, az elvtársi, a baráti, alkotó léggör jellemzett, nagyon sikeresek és eredményesek voltak.

- a szovjet elvtársak módot és lehetőséget adtak arra, hogy a hivatalos program mellett ellátogassunk Leningrádba. szovjetunióbeli tartózkodásunk egész idején azt tapasztaltuk, hogy a szovjet emberek nagy figyelemmel kísérik szocialista építőmunkánkat, ismerik eredményeinket, és azokat a célokat, amelyeket pártunk xi. kongresszusa népünk elé tűzött. nagy megelégedéssel látják és tapasztalják, hogy terveink végrehajtása jól halad.

- rövid látogatásunk során is meggyőződhattünk arról, hogy a szovjetunióban nagyon eredményes alkotó-építőmunka folyik. a szovjet nép készül a szovjetunió kommunista pártja xxv. kongresszusára, amelynek tiszteletére nagy munkafelajánlásokat tesz.

- végül, felhasználva az alkalmat, szeretném még egyszer megköszönni Koszigin elvtársnak, valamennyi szovjet vezetőnek, barátainknak azt a szívélyes fogadtatást, amelyben részesítettek bennünket, s azt, hogy mindvégig nagy szeretettel és figyelemmel gondoskodtak róla, hogy mind a hivatalos tárgyalások, mind az egész látogatás eredményes és élményekben gazdag legyen - mondta befejezésül a minisztertanács elnöke. /mti/

18.38/gi

--
-65-

bb.92. utügyi világkongresszus

kf/s/sl/fé La 1975.október 24.

öt világrész több mint 70 országának küldöttsége vett részt mexikóban a 15.utügyi világkongresszuson, amelyen a magyar delegációt kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes vezette.

a világkongresszuson a közlekedési szakemberek megtárgyalták a nyugati inflációnak és az olajválságnak az utépitésre gyakorolt negatív hatásait, foglalkoztak a közutak tervezésében az elméleti számítások mellett a helyi, a tényleges gyakorlat és a gazdaságosság tapasztalatainak alkalmazásával s megbeszélték a különböző utépitési anyagok felhasználhatóságát. a kongresszus felszólalói egyértelműen hangsúlyozták az autópályák mellett az alsóbbrendű bekötőutak építésének fontosságát és a meglévő utak fokozott fenntartásának szükségességét. a tanácskozáson a magyar szakemberek különösen az útfenntartás gazdaságos módszereivel foglalkozó témákat kísérték nagy figyelemmel.

a küldöttség hazaérkezett./mti/

bb.93. dr.biró józsef hazaérkezett japánból

sl/s/fé La 1975.október 24.

dr.biró józsef külkereskedelmi miniszter péntek délután, egyhetes tokiói tartózkodása után hazaérkezett budapestre. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, valamint eiji to-kura, japán budapesti nagykövete./mti/

bb.94. időjárásjelentés

gg/fé La 1975.október 24.

a meteorológiai intézet jelenti október 24-én pénteken este:

szép őszi idő

várható időjárás szombat estig: kevés felhő, eső nélkül. mérsékelt, napközben időnként kissé megélénkülő északkeleti, keleti szél.

legmagasabb nappali hőmérséklet 12-17 fok között./mti/

18.45/fé

-66-

20⁰⁰

bb.96. a szerkesztőségek figyelmébe!

La/gg/fé La

1975.október 24.

bb.95. számú hírünkre / Lázár György hazaérkezett a szovjetunióból/ a következő javításokat adjuk:

az első bekezdés 5. sorától a szöveg a bekezdés végéig:

vele együtt hazaérkezett dr.szekér Gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, marjai József külügyminisztériumi államtitkár, dr. Hetényi István tervehivatali államtitkár és Káplár József, a központi bizottság osztályvezetőhelyettese.

fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent

a 4.bekezdés 10. sorában a szöveg:

... ny.v. podgornijjal, az szkp kb politikai bizottságának tagjával, a legfelsőbb tanács elnökségének elnökével, akivel ugyancsak ...

az 5.bekezdés negyedik sorában a szöveg:

... tárgyalásainkban f ő helyet kapott ...

az 1.folyt ötödik bekezdésének harmadik sorában:

a szovjetunió kommunista pártja xxv.kongresszusára.../mti/

bb 77. obt- tanácskozás2.folyt/ny

a korreferátumok sokrétűen elemezték az ifjúság életének és a béke gondolatának összefüggéseit. dr. Petrikás Árpád tanszékvezető egyetemi docens a béke, a szocializmus, a társadalmi haladás és a szocialista nevelés szoros kapcsolatáról szólt. Barabás János, a Kisz központi bizottságának titkára a szó, a tett és a cselekvés egységéről beszélt azzal kapcsolatban, hogy nagy fontossága van a fiatalság állandó, naprakész politikai tájékoztatásának a béke védelmében.

/folyt köv/
19.50/ny

-67-

21⁰⁰

bb 77. / obt3.folyt/ny

a békés egymás mellett élés időszakának eredményei, problémái, feladatai a dolgozó ifjúság életében, munkájában - ez volt a témája dr. halay tiber, az mszmp kb társadalomtudományi intézete igazgatóhelyettese előadásának. dr. pék andrás, tudományos kutató, az mta pedagógiai kutatócsoportja igazgató tanácsának titkára a békés egymás mellett élés időszakának eredményeit, problémáit feladatait elemezte a tanulóifjúsági életében. mit jelent a különböző korosztályú fiatalok tudatában a béke, a háború, a hazafiság, az internacionalizmus, a szolidaritás? - erről számolt be, pedagógiai tudományos felmérések eredményeit ismertetve, dr. barna lajos, a főtí gyermekváros igazgatója, az obt tudományos bizottságának tagja.

a konferencián elnöklő dr. makoldi mihályné foglalta össze a tanácskozáson elhangzottakat, s bejelentette, hogy az obt elnökségének határozata értelmében kiadvány formájában is közreadják a konferencia előadásainak anyagát; elküldik minden érdekeltnak, minisztériumoknak, tudományos intézeteknek, tömegmozgalmaknak. az obt-nél működő ifjúsági szakszervezetek javaslatait teszik a békemozgalom elnökségének, hogy a jövő év folyamán az országban négy helyen, elsősorban egyetemi városokban teremtsenek, szervezzenek fórumot az ifjúsági békére nevelésének eredményes módszereiről. ezzel kapcsolatos pályázat kiírásának a gondolata is felmerült. a mostani konferencia anyagát - a tervek szerint - különféle idegen nyelveken is közreadják és elküldik az ifjúsággal is behatóan foglalkozó külföldi partnerszervezeteknek, nemzeti békemozgalomoknak. /mti/

bb 97. október 25: a békeszerető erők moszkvai világkongresszusának évfordulója

f/gg gi hi la

1975. október 24.

két évvel ezelőtt, 1973. október 25-én ült össze moszkvában a békeszerető erők világkongresszusa. e nagyszabású találkozó - mint emlékeztet - a társadalmi mozgalmak történetében a legszélesebb fórum volt: 143 országból 3300 küldött tanácskozott, akik 1100 nemzeti pártot, mozgalmat, illetve 120 nemzetközi szervezet és kilenc ensz-bizottságot képviseltek. a plénum, ahol elhangzott L. i. brezsnyevnek, az szkp központi bizottsága főtitkárának világpolitikai jelentőségű beszéde is, összesen csaknem hatvan - a különböző bizottságokban pedig több mint 1300 - felszólalás hangzott el, több száz felszólalást írásban nyújtottak át.

a világkongresszuson elfogadott akcióprogram teljes mértékig tükrözi, igazolja, hogy az emberiség fennmaradásáért és szabad jövőjéért folyó harc adja a békemozgalom tartalmát, s hogy mindez elválaszthatatlan a békés egymás mellett élés elveinek érvényesítésétől.

/folyt. köv./
20.45/gi

- 68 -

2108

bb 97. /október 25: ... 1. folyt./gi

a békeszerető erők világkongresszusa követelte az államok békés egymás mellett élésének biztosítását, függetlenül társadalmi rendszerüktől, kollektív biztonsági rendszerek létrehozásában Európában és Ázsiában, a fegyverkezési hajszát határozott megfékezéséért és a javaknak az ember érdekében történő felhasználásáért. megfogalmazta a világkongresszus megannyi résztvevője azt az álláspontját, hogy elsőbbséget biztosít a politikai enyhülésnek az enyhülés katonai oldalával szemben, de mivel e kettő szorosan összefügg egymással: kiállt a hatékony leszerelési intézkedések mellett is, és mozgalmakat kezdeményezett azok elérésére. az erőszakot és az agressziót élesen elítélték, leleplezték forrását, a nemzetközi imperializmus politikáját. így tartalmát tekintve, imperialistaellenes kongresszus zajlott le moszkvában, bár a jelenlevők jelentős része társadalmi állásfoglalásában nem jutott el a tőkés rendszer tapadásáig.

a világkongresszus magáévá tette a népek szabadságköveteléseit is: „amíg létezik a földnek olyan talpalattnyi része - állapították meg a felhívásban -, ahol vér folyik és agresszióra kerül sor, amíg egyetlen néptől is megtagadják a jogot arra, hogy maga döntse el sorsát, és amíg fasiszta és fajvédő rendszerek tobzódhatnak, amelyek elnyomják a demokratikus népakaratot: az emberiség lelkiismerete nem lehet nyugodt, a béke épületének alapjai nem lehetnek biztonságosak, és tartósak. „ebből fakadt, hogy a békeszerető erők összejövetele a szolidaritás kongresszusa is volt. a résztvevők határozottan állást foglaltak Indokína, az arab világ, Ázsia, Afrika, Latin-Amerika harcoló népei, Chile fasiszta megtorlása által sújtott demokratikus erők mellett. minden, szabadságáért harcoló nép számíthat a békemozgalom hatékony támogatására - fogalmazták meg. a kongresszus egyhangulag demonstrálta, hogy napjainkban szorosan összefonódik, egymostól elválaszthatatlan a békemozgalom és elnyomott népek felszabadító harca, a társadalmi haladásért folyó küzdelem.

a békeszerető erők világkongresszusa olyan célokat is megfogalmazott, amelyek minden jóakaratu ember törekvéseit fejezik ki, tehát „általános emberi, érdekeket jelentenek és teljes összhangban vannak a békéért, az imperializmus természetéből eredő embertelenség felszámolásáért folyó küzdelemmel. a tanácskozás állást foglalt a mellett, hogy véget kell vetni annak a rendkívül veszélyes folyamatnak, amely tönkreteszi, szennyezi az ember természeti környezetét. nagy értékűnek minősítette a nemzetközi kulturális együttműködést, a szélesebb emberi kapcsolatokat a népek és nemzetek kölcsönös megértésének erősítése, a bizalmatlanság eloszlátása, az előítéletek megszüntetése szempontjából. a kongresszus úgy jelezte a gazdasági, tudományos-technikai együttműködés fejlesztését, mint amely nemcsak következménye, hanem egyben biztosítéka is a békés egymás mellett élés politikájának. s végül megállapította: minden ember elidegeníthetetlen joga, hogy békés környezetben, a szabadság és a társadalmi igazságosság feltételei között éljen és dolgozzon. /mti/

20.50/gi

- 69 -

2110

bb.98. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

fé la

1975. október 24.

- 92. utügyi világkongresszus
- 93. hazaérkezett dr. biró józsef
- 94. időjárásjelentés
- 95. hazaérkezett lázár györgy
- 96. szerk. figy./ javítások a 95. számú hirre/
- 97. a békeerők moszkvai világkongresszusának évfordulója
- 98. hirjegyzék./mti/

-.-

-vége-

21.05/fé

-70-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztő: halasi györgy,
lakatos erzsébet

60.008/x

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

élénk az őszi turistaforgalom - szilveszterre, karácsonyra késnek az utazási irodák

i kg/be/ny sl -cz

1975 október 25.

az idegenforgalmi összesítések szerint az idei szeptember, október hónapokban csaknem kétszer annyi turista jelentkezett a különböző utazásokra, mint az elmúlt év hasonló időszakában. különösen a néhány éve alakult utazási irodák, a budapesti tourist, a cooptourist és a volán tourist állított össze az eddiginél is gazdagabb programokat az érdeklődőknek.

ujszerűek a budapest tourist ugynevezett aktív pihenést biztosító programjai, többek között lovagolni és ijjazni tanulhatnak az egyhetes kurzus alatt a jelentkezők. az őszi programok már befejeződtek, most már a téli siturákra várják az érdeklődőket. a cooptourist legkedveltebb programjai jelenleg az egynapos kirándulások disznótoros vacsorával, novemberben is csaknem minden vasárnap indulnak külön autóbuszok szentmártonkátára, visegrádra és más helyekre. a volántourist az egy-két napos hétvégi turák mellett egyhetes gyógyüdüléseket is szervez egyebek mellett bükkfürdőre, itt jelenleg is teltház van.

az irodák már a karácsonyi, szilveszteri utakat is szervezik. sokan jelentkeztek a volán tourist háromnapos aggtelek és lilla-füredet érintő karácsonyi útjára, a cooptourist és a budapest tourist szovjetunióba indít különböző utakat, a vonat és a repülőgép között válogathatnak a jelentkezők. egyik érdekesség a budapest tourist 8 napos görög útja, a szilveszter éjszakát egy hangulatos athéni tavernában töltik vidám mulatsággal a résztvevők. a cooptourist palma de mallorcába indít csoportot, amelynek tagjai még napozhatnak, fürödhetnek is újév napján a tengerben./mti/

-.-

-1-